

แนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

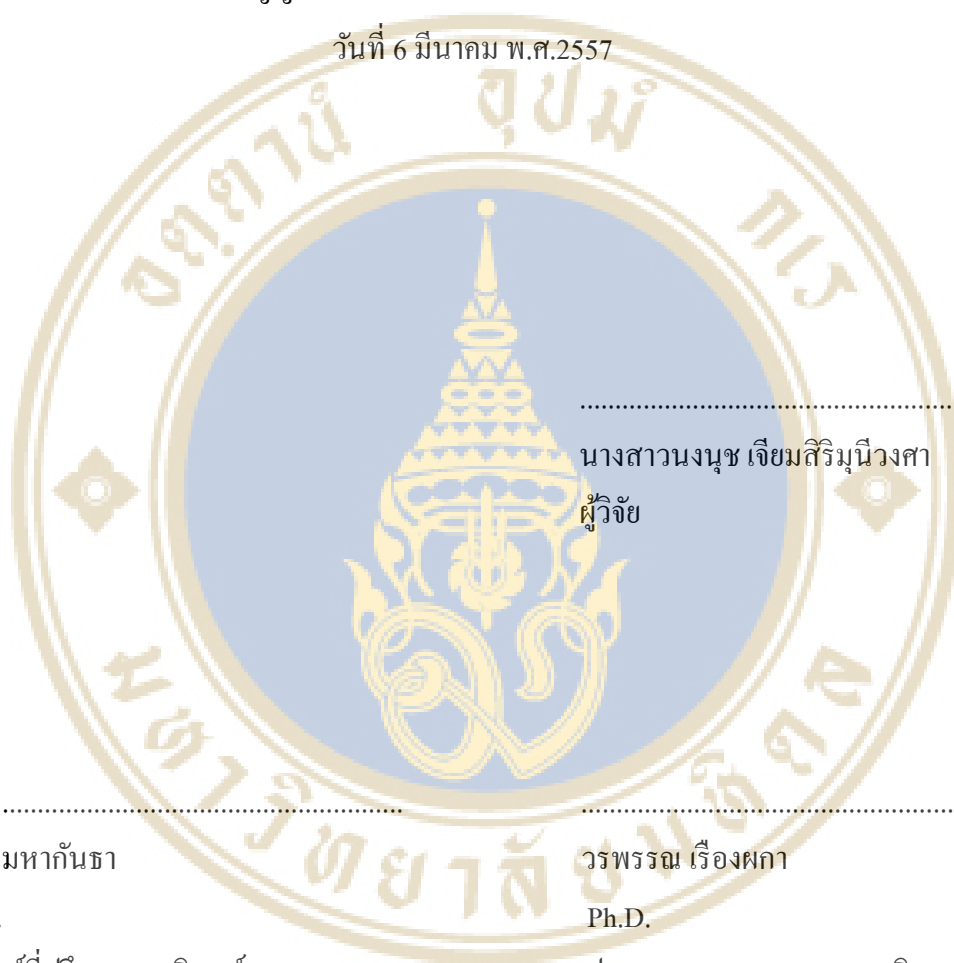
เรื่อง

แนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club)สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด

วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ.2557

นางสาวนนุช เจียมสิริมนูวงศ์
ผู้วิจัย

ราชา มหากันธา

Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

วรพรรณ เรืองผลา

Ph.D.

ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

รองศาสตราจารย์อรณพ ต้นละมัย, Ph.D.,

คณบดี

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

บุริม โอทกานนท์

M.B.A

กรรมการสอบสารนิพนธ์

กิตติกรรมประกาศ

รายงานสารนิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่เป็น อย่างดีจากบุคคลหลายฝ่าย

ดร.ราชา มหากันธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา ในการดำเนินงานสารนิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนถึงติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดเสมอมา เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขสารนิพนธ์ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณนันทพร เงินบาท , คุณสุนิสา ธรรมภักดีพงศ์ , คุณสุพัตรา ปัญญาวุฒิกุลมิ ที่ช่วยประสานงาน และนัดเวลาผู้สูงอายุที่บ้านในการให้บทสัมภาษณ์ในงานสารนิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลและความคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาสารนิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณธัญธริย์ ตั้งฤทัยวานิชย์ ในการสละเวลาให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้แลกเปลี่ยนแนวคิด ข้อมูลในมุมมองของผู้ประกอบการ

ขอบคุณเพื่อนๆ ในกลุ่ม Girl Gen ที่เป็นกำลังใจให้กันและกัน พุดคุย ปรึกษา คอยสร้างกำลังใจเวลาใครท้อในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ป๊าป้า หม่าม้าที่ให้การสนับสนุนในทุกเรื่องๆ เป็นกำลังใจ เวลาท้อ เวลาเหนื่อย ให้ความรัก ความเข้าใจ เป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยทำสารนิพนธ์ให้สำเร็จด้วยดี คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการค้นคว้าสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นการทดแทนพระคุณต่อ บิดา มารดา และครูบาอาจารย์ผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาวงนุช เจียมสิริมนูวงศ์

แนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

Business model for Elderly Club in Thailand

นางนุช เจียมสิริมนูนิวงศา 5550443

กจ.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษา : ราชามหากันธา ,Ph.D., วรพรรณ เรืองผลา, Ph.D., นุริม โอทกานนท์,
M.B.A.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยควรมีรูปแบบอย่างไร 2) ศึกษาความเป็นไปได้ในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยมีมากหรือน้อยเพียงใด และ 3) ศึกษาว่าอะไรคือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลวที่ต้องทราบในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก

วิธีดำเนินการวิจัย มี 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาจากแหล่งข้อ (มูลปฐมภูมิ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 3 ท่าน และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ คือ การค้นหา จากเอกสารและสื่อต่างๆ 2) การสังเคราะห์เพื่อหาความหมายและสร้างเป็นแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

ผลการวิจัยทำให้ได้แนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยมี ปัจจัยที่มีผลกระทบ 2) ปัจจัยผู้สูงอายุ คือ ต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้สูงอายุ รวมไปถึงต้องเข้าใจปัญหาต่างๆของผู้สูงอายุ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ 2) ปัจจัยสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ

คำสำคัญ : ผู้สูงอายุ / สโมสรสำหรับผู้สูงอายุ

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามงานวิจัย	5
วัตถุประสงค์	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายและคำสำคัญ	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	23
แหล่งข้อมูล	23
กรอบแนวคิดการวิจัย	24
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
แนวทางในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
ระยะเวลาในการศึกษา	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	28
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทฤษฎีภูมิ	28
ส่วนที่ 2 ข้อมูลปฐมภูมิการสัมภาษณ์เชิงลึก	32
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	38
สรุปผลการวิจัย	38
อภิปรายผลการวิจัย	40
การนำไปใช้และข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	43
ภาคผนวก	48
ประวัติผู้วิจัย	49

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1-1 การคาดประมาณประชากรอายุ 60 ขึ้นไปของประเทศไทย พ.ศ.2542-2559	3
4-1 แสดงตัวอย่างการคัดกรองข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ	30

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 ภาพร้อยละการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุเปรียบเทียบกับจำนวนประชากร	2
1-2 ภาพร้อยละการเพิ่มของประชากรและประชากรอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ระหว่าง พ.ศ.2533 ถึง พ.ศ.2573	2
1-3 ภาพแนวโน้ม การอยู่คนเดียวหรืออยู่กับคู่สมรส	4
3-4 กรอบแนวคิดการวิจัย	24
4-5 แนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย	37

บทที่ 1

บทนำ

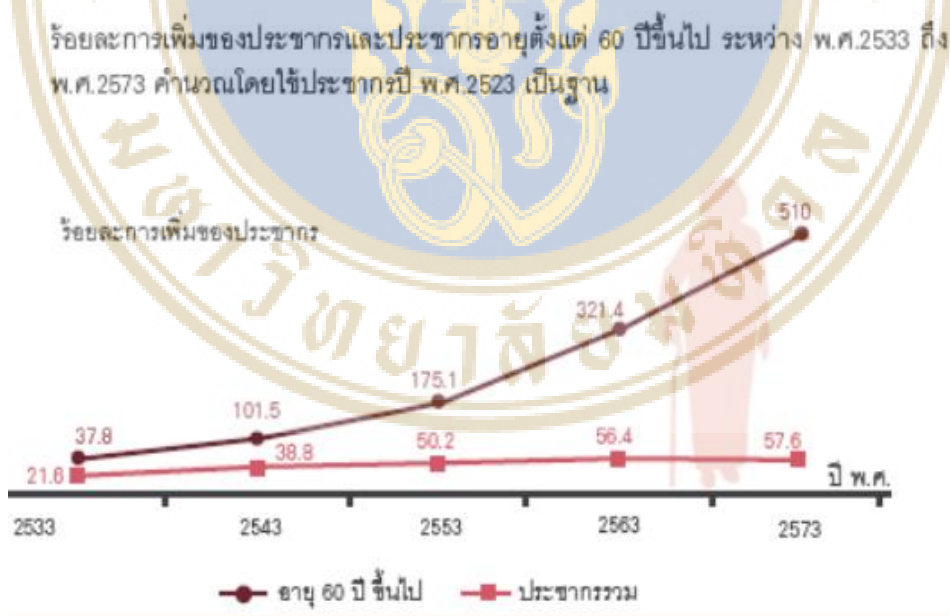
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวโน้มโครงสร้างทางประชากรของสังคมไทยกำลังมุ่งสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) จากตัวเลขเมื่อปี 2553 ระบุว่าผู้สูงอายุทั่วประเทศประมาณ 8.5 ล้านคน โดยหากเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดในประเทศไทยที่มีประมาณ 65.9 ล้านคน พบว่าประเทศไทยมีผู้สูงอายุมากถึงร้อยละ 13 และมีการคาดการณ์ว่าสัดส่วนจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 ในอีก 10 ปีข้างหน้า (วรเวศม์ สุวรรณระดา, 2556)

ในขณะที่รัฐบาลเองก็ได้กำหนดให้การเตรียมความพร้อมสังคมไทยสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยังมีการจัดทำแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ไว้อีกด้วย การที่ต้องกำหนดแผนงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุไว้อย่างเป็นทางการเพราะการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางประชากรของประเทศไทยแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าประเทศไทยกำลังเผชิญหน้ากับ ภาวะการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) โดยองค์การสหประชาชาติระหว่างปี พ.ศ. 2533 ถึง พ.ศ. 2593 แสดงว่า เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรไทยทั้งหมดในปี พ.ศ. 2523 ร้อยละการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 47 ในปี พ.ศ. 2533 และเพิ่มขึ้นเป็นประมาณร้อยละ 77 ในปี พ.ศ. 2593

ภาพที่ 1-1 แสดงภาพร้อยละการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุเปรียบเทียบกับจำนวนประชากร
ที่มา ศิริวรรณ ศิริบุญ และ ชนตติ มิลินทางกูร ,2552

ภาพที่ 1-2 แสดงภาพร้อยละการเพิ่มขึ้นของประชากรและประชากรอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ระหว่าง
พ.ศ.2533 ถึง พ.ศ.2573

ที่มา ประเสริฐ ประสมรัก , 2555

ตาราง 1-1 แสดงการคาดประมาณประชากรอายุ 60 ขึ้นไป ของประเทศไทย

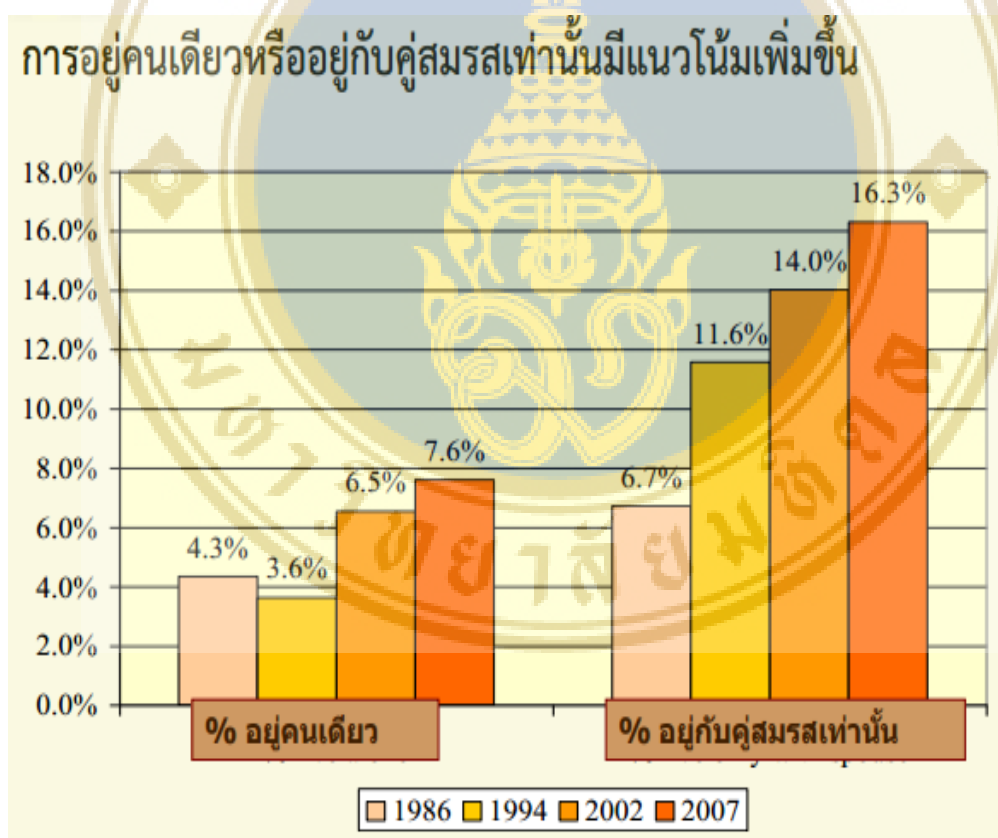
พ.ศ.2542-2559

(พันคน)

พ.ศ.	กลุ่มอายุ (ปี)						ผู้สูงอายุ	ประชากร	% ของ (1)/(2)
	60-64		65-69		70+		รวม	รวม	
	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	(1)	(2)	
เกณฑ์สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society)									≥10
เกณฑ์สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society)									≥20
2542	987	914	783	698	1,247	996	5,625	61,644	9.12
2543	997	922	813	722	1,320	1,048	5,822	62,320	9.34
2544	1,006	928	840	743	1,397	1,102	6,016	62,968	9.55
2545	1,016	936	863	761	1,476	1,158	6,210	63,589	9.77
2546	1,030	947	881	775	1,557	1,213	6,403	64,185	9.98
2547	1,048	962	895	786	1,640	1,271	6,602	64,754	10.20
2548	1,069	979	905	793	1,726	1,330	6,802	65,299	10.42
2549	1,098	1,003	914	800	1,812	1,388	7,015	65,821	10.66
2550	1,139	1,036	924	808	1,897	1,445	7,249	66,319	10.93
2551	1,193	1,080	938	818	1,980	1,499	7,508	66,794	11.24
2552	1,262	1,138	955	832	2,061	1,552	7,800	67,248	11.60
2553	1,344	1,206	976	848	2,141	1,603	8,118	67,681	11.99
2554	1,434	1,281	1,004	869	2,221	1,654	8,463	68,094	12.43
2555	1,524	1,359	1,042	899	2,301	1,705	8,830	68,489	12.89
2556	1,610	1,435	1,093	940	2,383	1,757	9,218	68,865	13.39
2557	1,690	1,508	1,158	991	2,467	1,809	9,623	69,224	13.90
2558	1,766	1,579	1,235	1,051	2,553	1,864	10,048	69,567	14.44
2559	1,839	1,650	1,319	1,119	2,646	1,922	10,495	69,896	15.02

ที่มา : คณะทำงานคาดประมาณประชากร, 2552

การมีจำนวนและสัดส่วนประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หมายความว่า ประเทศไทยมีระยะเวลาที่ค่อนข้างสั้น ในการเตรียมรองรับการดูแลผู้สูงอายุที่จะเพิ่มขึ้น ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุ ยังมีผลกระทบต่อภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และการบริหารประเทศ เพราะเมื่อโครงสร้างประชากร เริ่มขยับไปสู่การมีกลุ่มประชากรผู้สูงอายุมากขึ้นเรื่อยๆ สัดส่วนของประชากรวัยทำงานที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุก็จะลดน้อยลง ภาระของประชากรวัยแรงงานที่ต้องรับภาระดูแลผู้สูงอายุก็จะมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งมี นัยสำคัญที่ส่งผลต่อการลดลงของรายได้เฉลี่ยประชากร การออม การลงทุน และรวมถึงรายจ่ายภาครัฐที่จะเพิ่มขึ้น ด้านการประกันสังคม สุขภาพอนามัย และสวัสดิการผู้สูงอายุ นอกจากนี้ในด้านสังคมการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรในลักษณะนี้ ยังมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของครอบครัว ซึ่งจะมีสมาชิกของครอบครัวที่จะทำหน้าที่ในการให้การดูแลผู้สูงอายุน้อยลง (ศิริวรรณ ศิริบุญ และ ชเนตติ มลิินทางกูร ,2551)

ภาพที่ 1-3 แสดงภาพแนวโน้ม การอยู่คนเดียวหรืออยู่กับคู่สมรส
ที่มา ประเสริฐ ประสมรัก , 2555

ปัจจุบันประชากรหนุ่มสาววัยทำงานเริ่มมีความคิดชะลอเวลาในการสร้างครอบครัว จะเห็นได้จากการที่หนุ่มสาวแต่งงานช้าลง หรืออายุเฉลี่ยมากขึ้น รวมทั้งบางกลุ่มก็ยินดีครองโสดอยู่ตัวคนเดียวไม่แต่งงาน ในอนาคต กลุ่มประชากรเหล่านี้จะเป็นกลุ่มผู้สูงอายุในอีก 15-20 ปีข้างหน้า การครองตัวเป็นโสดทำให้ต้องอยู่คนเดียว เกิดภาวะเหงา เดียวดาย ซึมเศร้า ส่งผลกระทบต่อร่างกาย และจิตใจ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งของโรคซึมเศร้า

การออกไปทำงานนอกบ้านของลูกๆ ที่เป็นประชากรวัยทำงาน ทำให้ต้องทิ้งพ่อแม่ที่เป็นคนชราอยู่กับบ้านกันเอง ซึ่งในหนึ่งวันมีกิจกรรมอยู่ไม่กี่ประเภทให้ทำ ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย กลุ่มผู้สูงอายุก็มีความต้องการทางด้านสังคม พบปะสังสรรค์ แต่ด้วยข้อจำกัดที่ประชากรวัยทำงานหรือลูกหลานไม่ต้องการให้กลุ่มผู้สูงอายุออกไปข้างนอกเอง เพราะมีทั้งข้อจำกัดเรื่องสุขภาพ ความเป็นห่วง และสารภีรอบๆตัว เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้กลุ่มผู้สูงอายุเหล่านี้จำเป็นต้องอยู่แต่ในบ้าน ขาดสังคม ไม่ได้พบปะกับเพื่อนๆ เป็นสาเหตุหนึ่งของความเบื่อหน่าย ทำให้เกิดการซึมเศร้าได้เช่นกัน

จากเหตุผลข้างต้นจะเห็นว่าประเทศไทยกำลังเตรียมตัวก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) เพิ่มขึ้น โดยมีการประมาณการว่า ในปี พ.ศ. 2568 จะมีประชากรกลุ่มนี้ถึงร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมดซึ่งประชากรกลุ่มนี้เองจะเป็นกลุ่มที่กำหนดทิศทางของตลาด มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจการค้า กล่าวคือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างๆ จะต้องคำนึงถึงกลุ่มคนเหล่านี้ด้วย (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2556) โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุที่มีเงินและมีกำลังซื้อสูงหรือซึ่งก็คือคนในวัยผู้บริหารในปัจจุบัน อีก 10 ถึง 15 ปีข้างหน้า กลุ่มคนเหล่านี้จะก้าวเข้าสู่ภาวะผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นซึ่งการเกษียณหรือก้าวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุของคนกลุ่มนี้ซึ่งมีการเตรียมพร้อมในฐานะทางการเงิน ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มผู้สูงอายุเหล่านี้เป็นกลุ่มเป้าหมายในอนาคตที่มีโอกาสทางธุรกิจ ที่จะพัฒนาธุรกิจต่างๆมารองรับไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมาเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุ หรือธุรกิจบริการต่างๆ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวก หรือ เต็มเต็มความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุได้นับได้ว่าเป็นโอกาสทางธุรกิจที่น่าสนใจและน่าเข้ามาลงทุนเป็นอย่างยิ่ง แต่ทว่าในประเทศไทยในตอนนี้ยังไม่ได้มีธุรกิจที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุออกมาให้บริการ หรือที่มีอยู่ก็ไม่ได้ความนิยมมากนัก ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมานั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงรูปแบบ ทิศทาง แนวโน้ม ปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องในการที่จะดำเนินการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ให้ประสบความสำเร็จเพื่อเป็นแนวทางในการที่จะเข้ามาดำเนินธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยในอนาคต

คำถามในการวิจัย

1. การทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยควรมีรูปแบบอย่างไร
2. ความเป็นไปได้ในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยมีมากหรือน้อยเพียงใด
3. อะไรคือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลวที่ต้องรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยควรมีรูปแบบอย่างไร
2. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยมีมากหรือน้อยเพียงใด
3. เพื่อศึกษาว่าอะไรคือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลวที่ต้องทราบในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

ประโยชน์ของงานวิจัย

เป็นแนวทางในการวางแผนการและพัฒนากิจการดำเนินธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก
2. ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือน มกราคม 2557-กุมภาพันธ์ 2557
3. พื้นที่ในการศึกษา คือ กรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

สโมสร (Club) คือ ที่สำหรับร่วมประชุมคบหากัน ที่พักผ่อน หรือสังสรรค์ โดยมีความสนใจหรือเป้าหมายร่วมกันของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ คือ บุคคลซึ่ง มีอายุเกินกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป (เกิดก่อนพ.ศ. 2497) และมีสัญชาติไทย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มี
คำสำคัญ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมายและคำสำคัญ
 - 1.1 สโมสร (Club)
 - 1.2 ผู้สูงอายุ
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 ทฤษฎีผู้สูงอายุ
 - 2.2 แนวคิดการเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุ
 - 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์
 - 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. คำสำคัญ

1.1 สโมสร (Club)

Wikipedia (Website: <http://th.wikipedia.org/>) สโมสรเป็นสมาคมของทั้งสองคนหรือมากกว่าปึกแผ่นโดยความสนใจร่วมกันหรือเป้าหมาย สโมสรให้บริการเช่นที่มีอยู่สำหรับการจัดกิจกรรมโดยสมัครใจหรือการกุศลนั้นมีสโมสรที่ทุ่มเทให้กับงานอดิเรกและกีฬาสโมสร (Club) กิจกรรมทางสังคมของสโมสรทางการเมืองและศาสนาและอื่น ๆ

W3dictionary (Website: <http://th.w3dictionary.org/>) แหล่งหรือที่ประชุมของบุคคลหลายคนมาร่วมกันด้วยมีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์บางประการ

สรุปได้ว่า สโมสร (Club) หมายถึง สถานที่ที่คนมากกว่าสองคนขึ้นไปมารวมตัวกันมาทำกิจกรรมร่วมกันโดยมีความสนใจหรือเป้าหมายร่วมกัน

1.2 ผู้สูงอายุ

ฝน แสงสิงแก้ว (2526) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุไว้ว่า เป็นบุคคลในวัย สุดท้ายของวงจรชีวิต ซึ่งจะเริ่มต้นตั้งแต่วัยทารก วัยเด็ก วัยหนุ่มสาว และวัยชรา และ กำหนดเกณฑ์ปลดเกษียณ จากราชการคือ ตั้งแต่อายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นการเริ่มต้นของวัยชรา

กรมประชาสงเคราะห์ (2530) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุไว้ว่า ผู้สูงอายุหมายถึง การพัฒนาเปลี่ยนแปลง อย่างต่อเนื่องในระยะสุดท้ายของช่วงอายุของมนุษย์ ความสูงอายุนี้จะเริ่มตั้งแต่เกิดมา และดำเนินการต่อเนื่องไปจนถึงสิ้นสุดอายุขัย และกำหนดให้บุคคลที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นผู้สูงอายุ

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2539) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุไว้ว่า บุคคลที่สังคมได้ กำหนดเกณฑ์อายุเมื่อมีชีวิตอยู่ในช่วงสุดท้ายของชีวิต ซึ่งเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

พจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน (2542) ให้ความหมายของคำว่า คนแก่ คือ มีอายุมาก หรือ อยู่ในวัยชรา และ ให้ความหมายของคำว่า ชรา คือ แก่ด้วยอายุ ชำรุดทรุดโทรม

สุรกุล เจนอบรม (2541 : 6 – 7) ได้กำหนดการเป็นบุคคลสูงอายุว่า บุคคลผู้จะเข้าข่ายเป็นผู้สูงอายุ มีเกณฑ์ในการพิจารณาแตกต่างกันโดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเป็นผู้สูงอายุไว้ 4 ลักษณะดังนี้

1. พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากอายุจริงที่ปรากฏ (Chronological Aging) จากจำนวนปีหรืออายุที่ปรากฏจริงตามปฏิทิน โดยไม่นำเอาปัจจัยอื่นมารวมพิจารณาด้วย
2. พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย (Physiological Aging หรือ Biological Aging) กระบวนการเปลี่ยนแปลงนี้จะเพิ่มขึ้นตามอายุขัยในแต่ละปี
3. พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ (Psychological Aging) จากกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ สติปัญญา การรับรู้และเรียนรู้ที่ถดถอยลง
4. พิจารณาความเป็นผู้สูงอายุจากบทบาททางสังคม (Sociological Aging) จากบทบาทหน้าที่ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคล ตลอดจนความรับผิดชอบในการทำงานลดลง

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร (2544) ได้เสนอข้อคิดเห็นของ บาร์โรว์ และ สมิธ (Barrow and Smith) ว่า เป็นการยากที่จะกำหนดว่าผู้ใดชราภาพหรือสูงอายุ แต่สามารถพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ได้ดังนี้คือ

1. ประเพณีนิยม (Tradition) เป็นการกำหนดผู้สูงอายุ โดยยึดตามเกณฑ์อายุที่ออกจากราชการ เช่น ประเทศไทยกำหนดอายุวัยเกษียณอายุ เมื่ออายุครบ 60 ปี แต่ประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดอายุ 65 ปี เป็นต้น

2. การปฏิบัติหน้าที่ทางร่างกาย (Body Functioning) เป็นการกำหนดโดยยึดตามเกณฑ์ทางสรีรวิทยาหรือทางกายภาพ บุคคลจะมีการเสื่อมสลายทางสรีรวิทยาที่แตกต่างกันในวัยสูงอายุอวัยวะต่างๆ ในร่างกาย จะทำงานน้อยลงซึ่งแตกต่างกันในแต่ละบุคคล บางคนอายุ 50 ปี ฟันอาจจะหลุดทั้งปากแต่บางคนอายุถึง 80 ปี ฟันจึงจะเริ่มหลุด เป็นต้น

3. การปฏิบัติหน้าที่ทางด้านจิตใจ (Mental Functioning) เป็นการกำหนดตามเกณฑ์ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ การจำ การเรียนรู้ และความเสื่อมทางด้านจิตใจ สิ่งที่พบมากที่สุด chez ผู้สูงอายุคือ ความจำเริ่มเสื่อม ขาดแรงจูงใจซึ่งไม่ได้หมายความว่าบุคคลผู้สูงอายุทุกคนจะมีสภาพเช่นนี้

4. ความคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self - Concept) เป็นการกำหนดโดยยึดความคิดที่ผู้สูงอายุมองตนเอง เพราะโดยปกติผู้สูงอายุมักจะเกิดความคิดว่า “ตนเองแก่ อายุมากแล้ว” และส่งผลต่อบุคลิกภาพทางกาย ความรู้สึกทางด้านจิตใจ และการดำเนินชีวิตประจำวัน สิ่งเหล่านี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามแนวความคิดที่ผู้สูงอายุนั้น ๆ ได้กำหนดขึ้น

5. ความสามารถในการประกอบอาชีพ (Occupation) เป็นการกำหนดโดยยึดความสามารถในการประกอบอาชีพ โดยใช้แนวความคิด จากการเสื่อมถอยของสภาพทางร่างกาย และจิตใจ คนทั่วไปจึงกำหนดว่า วัยสูงอายุเป็นวัยที่ต้องพักผ่อน หยุดการประกอบอาชีพ ดังนั้น บุคคลที่อยู่ในวัยสูงอายุ จึงหมายถึงบุคคลที่มีวัยเกินกว่าวัยที่จะอยู่ในกำลังแรงงาน

6. ความกดดันทางอารมณ์และความเจ็บป่วย (Coping with Stress and Illness) เป็นการกำหนดโดยยึดตามสภาพร่างกาย และจิตใจ ผู้สูงอายุจะเผชิญกับสภาพโรคร้ายไข้เจ็บอยู่เสมอ เพราะสภาพทางร่างกายและอวัยวะต่างๆ เริ่มเสื่อมลง นอกจากนั้น ยังอาจเผชิญกับปัญหาทางด้านสังคมอื่นๆ ทำให้เกิดความกดดันทางอารมณ์เพิ่มขึ้นอีก ส่วนมากมักพบกับผู้มีอายุระหว่าง 60 - 65 ปีขึ้นไป

United Nations องค์การสหประชาชาติ (2525) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุไว้ว่า "ผู้สูงอายุ" คือ ประชากรทั้งเพศชาย และเพศหญิงซึ่งมีอายุ มากกว่า 60 ปีขึ้นไป (60+) โดยเป็นประเพณีนิยม นับตั้งแต่อายุเกิด

สรุปได้ว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ผู้ที่อยู่ในวัยช่วงสุดท้ายของชีวิต เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และจิตใจไปในทางที่เสื่อมลง มีบทบาททางสังคมและกิจกรรมในการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีผู้สูงอายุ

ในการศึกษาเกี่ยวกับผู้สูงอายุนั้น จำเป็นจะต้องเรียนรู้ทฤษฎีผู้สูงอายุ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำเอาหลักวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการจัดบริการแก่ผู้สูงอายุในสังคม ได้มีผู้กล่าวถึงทฤษฎีผู้สูงอายุเอาไว้หลายทฤษฎีดังนี้

แนวคิดประเภทการแบ่งการสูงอายุ

ฉันทนา กาณจนพันธ์ (2530) การสูงอายุของมนุษย์แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. การสูงอายุตามวัย (Chronological Aging) คือ การเปลี่ยนแปลงวัยตามปีปฏิทิน โดยนับจากปีเกิดเป็นต้นไป
2. การสูงวัยตามสภาพร่างกาย (Biological Aging) คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาพร่างกายและกระบวนการหน้าที่ที่ปรากฏขึ้นในเวลาที่มียุเพิ่มขึ้น
3. การสูงวัยตามสภาพจิตใจ (Psychological Aging) คือ การเปลี่ยนแปลงในหน้าที่การรับรู้ แนวความคิด ความจำ การเรียนรู้ และลักษณะของบุคลิกภาพที่ปรากฏเมื่อแต่ละคนมีอายุที่มากขึ้น
4. การสูงวัยตามสภาพสังคม (Sociological Aging) คือ มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่สถานภาพของบุคคลในระบบสังคม

ทฤษฎีทางด้านจิตวิทยาทางสังคม

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2537) กล่าวไว้ว่าเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงจิตวิทยาสังคมของผู้สูงอายุ

1. ทฤษฎีการถดถอย (Disengagement Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะค่อยๆ ถดถอยออกจากสังคม ทั้งจากกลุ่มผู้สูงอายุและในกลุ่มอื่นๆ เพื่อเป็นการลดภาวะกดดันทางสังคมบางประการ
2. ทฤษฎีการทำกิจกรรม (Activity Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ผู้สูงอายุจะมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งได้จากการมีกิจกรรมและการเคลื่อนไหวตลอดเวลา ทำให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมๆ ได้อย่างมีความสุข และมีความรู้สึกที่ตนเองมีประโยชน์ต่อสังคม
3. ทฤษฎีความต่อเนื่อง (Continuity Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ผู้สูงอายุจะมีความสุขก็ต่อเมื่อได้กระทำการกิจกรรมหรือปฏิบัติตัวเช่นที่เคยกระทำมาก่อน บุคคลใดคุ้นเคยกับการอยู่กับคนหมู่มากก็กระทำต่อไป บุคคลใดพอใจกับการอยู่สันโดษก็แยกตัวเองออกมาอยู่ลำพัง ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของผู้สูงอายุอย่างกว้างๆ ว่าจะต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่มากมายเพื่อให้เข้า

กับสังคมได้

4. ทฤษฎีพัฒนาการของอีริกสัน (Erikson's Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า การพัฒนาด้านจิตวิทยาสังคมของผู้สูงอายุนั้นเป็นช่วงชีวิตที่ผู้สูงอายุจะรู้สึกว่ามีคุณค่า มั่นคง หรือท้อแท้ หมดหวัง สำหรับบุคคลที่รู้สึกว่ามีคุณค่าถ้ามีความมั่นคงก็จะมีความรู้สึกพึงพอใจในผลของความสำเร็จจากช่วงชีวิตที่ผ่านมาในสถาบันครอบครัว และเกิดความรู้สึกสุขสงบทางใจและสามารถยอมรับได้ในเรื่องต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้

5. ทฤษฎีพัฒนาการของเพค (Peck's Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ 55-75 ปี) กับ ผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุ 75 ปีขึ้นไป) มีความแตกต่างกันทั้งลักษณะนิสัยและปฏิสัมพันธ์ทางด้านจิตวิทยาและสังคม เขาเชื่อว่าผู้สูงอายุมีการพัฒนาการ 3 ประการคือ

5.1 ความสามารถในการแยกความแตกต่างของตนกับบทบาทในช่วงชีวิตที่ผ่านมา ความภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า ขึ้นอยู่กับบทบาทของหน้าที่การงาน ในทางตรงข้าม เมื่อเกษียณอายุ ผู้สูงอายุบางคนมีความรู้สึกไร้คุณค่า แต่ถ้าความรู้สึกภูมิใจและความมีคุณค่าของงานไม่ได้มาจากตำแหน่งหน้าที่ที่เคยทำ ความรู้สึกนั้นก็ยังคงมีอยู่ ได้ทำสิ่งที่ต้องการแทนงานที่เคยทำประจำ

5.2 ความสามารถทางร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติ ถ้าผู้สูงอายุนึกถึงสภาพร่างกายว่ายังมีความแข็งแรง จะทำให้ผู้สูงอายุยอมรับความสามารถทางร่างกายที่ลดลง และพยายามปรับตัวให้เหมาะสม ชีวิตก็มีความสุข

5.3 การยอมรับว่าร่างกายของตนเองเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติ การยอมรับร่างกายตามธรรมชาตินี้ทำให้ผู้สูงอายุยอมรับความตายโดยไม่รู้สึกหวาดกลัว

การนำความรู้ที่ได้จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ มาประกอบกัน จะช่วยอธิบายปรากฏการณ์ของผู้สูงอายุได้มากขึ้น ช่วยให้สามารถอธิบายภาวะสูงอายุ และการเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุทั้งทางด้าน สรีระ จิตใจ และสังคมได้

2.2 แนวคิดการเปลี่ยนแปลงและปัญหาที่เกิดในวัยสูงอายุ

การเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ และสังคม ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้และเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ นักสังคมวิทยาบอกว่า ภาวะสูงอายุเป็นการก้าวเข้าสู่สภาพการเปลี่ยนแปลง หรือ บทบาทใหม่ในสังคม นอกจากนั้นภาวะสูงอายุยังเป็นผลจากการสูญเสียอย่างค่อยเป็นค่อยไปของความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพร่างกาย จิตใจ และสังคม

2.2.1 การเปลี่ยนแปลงทางด้านสรีรวิทยาและด้านร่างกาย จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อยๆและค่อยๆ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่น ผมหงอก ผิวหนังเหี่ยวย่น กระดูกเปราะ เพราะสูญเสียแคลเซียม เหล่านี้เป็นต้น

2.2.2 การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจและอารมณ์ เป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีทางดำเนินชีวิตหลังจากที่เคยทำงานมาตลอด โดยลดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆลง สังคมแคบขึ้น ทำให้เกิดการสูญเสียบทบาท อาจกระทบกระเทือนทางเศรษฐกิจ ทำให้ความมั่นใจในความสามารถ และคุณค่าของตนเองลดลง การปรับตัวทางด้านจิตใจและอารมณ์ของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไปตามความสามารถ สิ่งแวดล้อม ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการเตรียมปรับตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ

2.2.3 การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม หมายถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคมและบทบาททางสังคมของผู้สูงอายุ เช่นการเกษียณอายุ จะเป็นการสูญเสียตำแหน่งหน้าที่ รวมทั้งเกียรติต่างๆด้วย ปัญหาผู้สูงอายุที่เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ได้แก่

2.2.3.1 ปัญหาเศรษฐกิจ เมื่อผู้สูงอายุเกษียณอายุ รายได้จะลดลง ในขณะที่ค่าครองชีพสูงขึ้นเรื่อยๆ หากไม่ได้เก็บเงินสะสมไว้ ก็จะทำให้ไม่สามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้

2.2.3.2 ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับสมาชิกในครอบครัว ผู้รับราชการมักจะใช้เวลาในการทำงานมากกว่าจะอยู่กับครอบครัวทำให้ ไม่ได้มีเวลาพูดคุยกัน พอเกษียณอายุแล้ว เวลาอยู่บ้านจึงเกิดปัญหาความขัดแย้ง ความไม่เข้าใจกัน จนทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่ต้องการจะอยู่บ้าน

2.2.3.3 ปัญหาการขาดความสัมพันธ์จากเพื่อนและผู้ร่วมงาน หลังจากเกษียณแล้วจะทำให้ขาดความสัมพันธ์จากเพื่อนและผู้ร่วมงาน เพราะผู้ที่ยังไม่เกษียณก็ต้องทำงาน ยุ่ง จนไม่มีเวลาให้ ทำให้ผู้สูงอายุน้อยใจ และคิดว่าเมื่อหมดอำนาจ หมดตำแหน่งก็ไม่มีคนมาเคารพนับถือ รู้สึกว่าตนเองเป็นบุคคลที่ไม่มีค่า มีความรู้สึกว่าเหวและซึมเศร้า

2.2.3.4 ปัญหาการใช้เวลาว่าง พออยู่บ้านมากๆ จึงไม่รู้ว่าจะใช้เวลาไปทำอะไร ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและรู้สึกว่าตนเองเป็นบุคคลที่ไม่มีประโยชน์ ซึ่งเป็นสาเหตุของความเครียดและมีผลต่อทั้งร่างกายและจิตใจ

จากแนวคิดและปัญหาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ ทั้งร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและเศรษฐกิจ ที่เกิดกับผู้สูงอายุได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ เพราะว่าคุณสูงอายุต้องการการดูแลเอาใจใส่ที่แตกต่างกันไปจากคนวัยอื่น

ผู้สูงอายุควรได้รับการตอบสนองตามสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละบุคคล ดังนั้นการเข้าใจ และสามารถแก้ปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงได้ จะทำให้ผู้สูงอายุสามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุข

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์

2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์

มณฑิรา เขียวยิ่ง (2540) กล่าวว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่มีการต่อสู้แสวงหาให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการเสมอ และความต้องการของมนุษย์นี้เองไม่มีที่สิ้นสุด (Unlimited Needs) คือเมื่อความต้องการเกิดขึ้นได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการขั้นนั้นจะลดความสำคัญลงจนหมดความสำคัญไป แต่จะเกิดความต้องการสิ่งใหม่ต่อไป ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.3.1.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเพื่อดำรงชีวิต เป็นความต้องการพื้นฐานที่ต้องบรรลุเพื่อให้มนุษย์อยู่อย่างปกติ ได้แก่ ความต้องการ อาหาร อากาศ น้ำดื่ม การพักผ่อน การออกกำลังกาย ความสุขสบายเกี่ยวกับเครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัย ความต้องการด้านสุขภาพ ความสะอาดของร่างกายทั่วไป และความสะอาดของสภาพแวดล้อม ความต้องการควบคุมอุณหภูมิของร่างกาย ตลอดจนความต้องการการขับถ่าย

2.3.1.2 ความต้องการทางด้านจิตใจ (Psychological Needs) ได้แก่ ความต้องการความรักความเป็นเจ้าของ ต้องการความมั่นคง ความเป็นอิสระ การพึ่งพาอาศัยผู้อื่น ความสำเร็จ

2.3.1.3 ความต้องการทางวิญญาณ (Spiritual Needs) ได้แก่ ความต้องการความเชื่อ ความหวัง ความมีศักดิ์ศรี ความมีเหตุผล การปลอบใจ และเสรีภาพ

2.3.2 ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) อ้างถึงทฤษฎีความต้องการ Maslow (Maslow's Need Hierachy) Maslow ได้ตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้

1. บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอื่น ๆ ต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจึงเป็นสิ่งจูงใจในพฤติกรรมของคนนั้น

3. ความต้องการของบุคคล จะเรียงเป็นลำดับขั้นตอนความสำคัญ เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงต่อไป

Maslow ได้อธิบายว่าความต้องการของบุคคลมี 5 ขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นต่ำสุดของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ อุณหภูมิที่เหมาะสม การบรรเทาความเจ็บปวด เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety and Security Needs) ความต้องการมีอิสระ และปลอดภัยจากภัยคุกคามต่าง ๆ

3. ความต้องการความรักและการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ (Belongingness, Social and Love Needs) ความรู้สึกว่าได้ได้รับความเป็นมิตร ความรัก และมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นสมาชิกกับกลุ่ม

4. ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Self-Esteem Needs) เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่อง ให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตน

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการสูงสุดในชีวิต เป็นความต้องการที่เกี่ยวกับการทำงานที่ตนเองชอบ หรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

2.4 แนวคิดความต้องการของผู้สูงอายุ (Need of the Elderly)

ศรีทับทิม (รัตน โกศล) พานิชพันธ์ (2534) ได้แบ่งความต้องการของผู้สูงอายุออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความต้องการการสนับสนุนจากครอบครัว (Family Support) ผู้สูงอายุเมื่อถูกปล่อยให้อยู่โดดเดี่ยว หรือแยกตัวอยู่คนเดียว ขาดความมั่นคงทางอารมณ์และทางจิตใจ รวมทั้งทางเศรษฐกิจ จึงต้องหันไปพึ่งการช่วยเหลือจากบุคคล หรือองค์การสังคมสงเคราะห์ภายนอกครอบครัว ดังนั้น ผู้สูงอายุจึงมีความต้องการสนับสนุนจากครอบครัวดั้งเดิมของตนควบคู่ไปกับการช่วยเหลือจากภายนอกครอบครัว ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มอาสาสมัคร องค์การภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การภาคเอกชนทั้งที่เป็นองค์การศาสนาและองค์การที่มิใช่ศาสนาก็ได้

2. ความต้องการด้านการประกันรายได้ โดยเฉพาะการประกันสังคมประเภทประกันสุขภาพ เมื่อเข้าสู่วัยชราภาพและเลิกประกอบอาชีพแล้ว จะได้รับบำนาญชราภาพเพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและมั่นคงปลอดภัยตามควรแก่สภาพในบั้นปลายของ

ชีวิต ไม่เป็นภาระของบุตรหลานและสังคม

3. ความต้องการมีชีวิตร่วมในชุมชน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมบางประเภทในสังคม สังคมจึงควรให้โอกาสแก่ผู้สูงอายุเหล่านี้ ได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงชีวิตของชุมชนให้ดีขึ้น ให้มีโอกาสดูแลเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในการพัฒนาตนเอง ในการปรับตนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในการปรับปรุงวัฒนธรรม และในการรักษาสุขภาพ ทั้งทางกายและจิตใจ ให้แข็งแรงอยู่เสมอ

4. ความต้องการที่จะลดความพึ่งพาคนอื่นให้น้อยลง ถ้าหากครอบครัวและสังคมได้ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัวและสังคมแล้ว จะเป็นการช่วยผู้สูงอายุให้รู้จักพึ่งตนเอง ไม่เป็นภาระแก่สังคมในบั้นปลายของชีวิต

5. ความต้องการทางสังคมของผู้สูงอายุ (The Elderly of Social Needs)

5.1 ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวกลุ่มสังคม และสังคม (Sense of Belonging)

5.2 ความต้องการการยอมรับและความเคารพยกย่องนับถือจากบุคคลในครอบครัวและสังคม (Sense of Recognition)

5.3 ความต้องการเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในสายตาของสมาชิกในครอบครัวของกลุ่มของชุมชน และของสังคม (Sense of Importance)

5.4 ความต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในครอบครัวชุมชน และสังคมและสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับลูกหลานในครอบครัวและสังคมได้ (Better Relationships and Adaptation Adjustment)

5.5 ความต้องการการมีโอกาสทำสิ่งที่ตนปรารถนา (Sense of Opportunity)

6. ความต้องการทางกายและจิตใจ (Physical and Psychological Needs)

เป็นความต้องการด้านพื้นฐานที่สุดในชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นสิ่งที่ธรรมชาติของร่างกายต้องการเพื่อเสริมสร้างร่างกายให้ดำรงอยู่ได้ ความต้องการด้านร่างกายได้แก่ ความต้องการปัจจัย 4 คือ อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย และการรักษาพยาบาล ส่วนความต้องการด้านจิตใจเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นสัมผัสไม่ได้แต่รู้สึกได้ อาทิ ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Security Needs) โดยเฉพาะความต้องการด้านที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยปราศจากความวิตกกังวลหวาดกลัว และการมีสุขภาพกายและจิตที่ดี นอกจากนี้ยังมีความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition Needs) ซึ่งเป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคมและครอบครัวความต้องการมีโอกาสก้าวหน้า (Opportunity Needs) โดยเฉพาะในเรื่องความสำเร็จของการทำงานในบั้นปลายชีวิต

7. ความต้องการทางเศรษฐกิจ ผู้สูงอายุได้รับการช่วยเหลือทางด้าน
การเงินจากบุตรหลานของตน เพื่อสะสมไว้ใช้จ่ายในสถานะที่ตนเองเจ็บป่วย ผู้สูงอายุต้องการให้รัฐ
ช่วยในการจัดหาอาชีพให้เพื่อเป็นการเพิ่มพูนรายได้ ทั้งนี้เพื่อตนเองจะได้มีบทบาททางเศรษฐกิจคือ
ความต้องการที่จะช่วยตนเองเพื่อให้พ้นจากสถานะความบีบคั้นทางเศรษฐกิจในสถานการณ์ปัจจุบัน
ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการข้อที่ 2 และ 4

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม มีความสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ของมนุษย์
มักเริ่มจากครอบครัว เป็นสถาบันสังคมพื้นฐานอันแรก ความสัมพันธ์ในครอบครัวนั้นเป็น
กระบวนการที่เกิดตามธรรมชาติ ทำให้เกิดการขัดเกลาทางสังคม เป็นกระบวนการทำให้บุคคล
เรียนรู้ รับรู้ถึงบทบาทในการปฏิบัติต่อกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันนำมาซึ่งการเป็นสมาชิกที่พึง
ปรารถนาของครอบครัวและสังคม

ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญมากต่อผู้สูงอายุ มีอิทธิพลต่อภาวะจิตใจของ
ผู้สูงอายุ ครอบครัวให้ความรัก ให้ความอบอุ่น ความปลอดภัย ความไว้วางใจแก่ผู้สูงอายุ

ความหมายของการดูแลผู้สูงอายุ หมายถึง การอำนวยความสะดวก สนับสนุน เอาใจใส่
ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ และส่งเสริมสุขภาพอนามัยทั้งทางกายและจิตใจ

แนวคิดของ Ebersole (2533) กล่าวถึงบทบาทในการดูแลผู้สูงอายุดังนี้

1. บทบาทในการดูแลร่างกาย คือ จัดหาเรื่องอาหาร การกิน ที่อยู่อาศัย
เครื่องใช้ไม้สอยต่างๆ ดูแลสุขภาพยามเจ็บป่วย
2. บทบาทในการดูแลทางด้านอารมณ์จิตใจ คือ ให้ความเคารพนับถือ
ให้เกียรติ ให้กำลังใจ ยกย่อง สรรเสริญ สนับสนุนให้ทำงานทำตามความสามารถ และจัดกิจกรรม
งานอดิเรกต่างๆ ให้ได้รับความบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจตามสมควร
3. บทบาทในการดูแลทางด้านสังคม คือ การสนับสนุนให้ได้พบปะกับ
ญาติหรือ เพื่อนฝูงบ่อยๆ ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งภายในครอบครัวหรือกิจกรรมภายนอกต่างๆ
เช่น ชมรม สมาคม กิจกรรมทางศาสนา ตลอดจนการให้ข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ
4. บทบาทในการดูแลทางด้านเศรษฐกิจ คือ ช่วยเหลือทางการเงิน
ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ตลอดจนช่วยเหลือธุรกิจหรือผลประโยชน์แทน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ หรือ การทำธุรกิจรับเลี้ยงเด็กมี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

วันชัย ชูประดิษฐ์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลลำทับ อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไป และสถานภาพของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลลำทับ อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลลำทับ โดยมีตัวแปรอิสระที่สำคัญ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการเทศบาลตำบลลำทับ อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ รายได้ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพการสมรส และอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือผู้สูงอายุที่มีผู้สูงอายุ 60 ปี ขึ้นไป ในเขตเทศบาลตำบลลำทับ อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ จำนวน 178 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลลำทับ อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ ใช้การทดสอบแบบจำลองโลจิสต์

ผลการศึกษารูปได้ว่า ความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลลำทับ อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ ในแต่ละด้านในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมากและค่าใช้จ่ายในการใช้บริการเทศบาลตำบลลำทับ จะมีผลต่อความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ กล่าวคือหากมีค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ ณ เทศบาลตำบลลำทับน้อย จะทำให้ผู้สูงอายุมีความต้องการได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น ปัจจัยด้านอายุพบว่ากลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุน้อย จะมีผลทำให้มีความต้องการได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น และหารายได้ของผู้สูงอายุน้อยจะทำให้ความต้องการได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น ผลการศึกษารายนี้ชี้ให้เห็นว่า การจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลลำทับ ผู้เกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ควรพิจารณาสถานภาพของผู้สูงอายุ ด้านค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ ณ เทศบาลตำบลลำทับ พิจารณาถึงรายได้ อายุเพื่อให้การจัดสวัสดิการสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวลึกใต้ เหมาะสมตรงตามความต้องการของผู้สูงอายุอย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลให้การจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

เขาวลัทธิษณ์ วงษ์ประภารัตน์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาระบบเสริมสร้างสุขภาพสู่แนวทางการพัฒนาของกลุ่มผู้สูงอายุบ้านสันทรายหลวง อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบเสริมสร้างสุขภาพและกลไกการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชมรมออกกำลังกายผู้สูงอายุตำบลสันทรายหลวง วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณ (combining qualitative and quantitative approaches) ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยคือ กลุ่ม

ผู้สูงอายุชมรมออกกำลังไท้จี่ซิ่ง ตำบลสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่จำนวนทั้งสิ้น 59 คน ร่วมกับผู้นำชมรมและคณะกรรมการชมรม เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่อ นักศึกษาด้านสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต นักศึกษาด้านบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม คือส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (X.D) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.93 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 70-79 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.62 ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 30.50 สถานภาพของผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็น สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 64.40 อาชีพของผู้สูงอายุส่วนใหญ่คือข้าราชการเกษียณอายุคิดเป็นร้อยละ 25.42 รายได้ของผู้สูงอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงมากกว่า 4,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 44.06 รายได้ของผู้สูงอายุเมื่อเทียบกับรายจ่ายส่วนใหญ่พอเพียงและเหลือเก็บ คิดเป็นร้อยละ 55.93 แหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่คือจากตนเอง คิดเป็นร้อยละ 54.23 ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 57.62 ผลการวิจัยด้านสุขภาพพบว่า ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายโดยรวมที่แข็งแรง แต่พบว่าผู้สูงอายุที่มีระดับน้ำตาลในเลือดระดับสูง (ร้อยละ 22.0) มีดัชนีมวลกายอยู่ในระดับสมส่วน ร้อยละ 53.02 และมีความดันโลหิตในระดับสูงกว่าปกติมากกว่าร้อยละ 50 และพบโรคประจำตัวคือ โรคกระเพาะอาหาร โรคเบาหวาน และโรคกระดูกบางตามลำดับผู้สูงอายุมีความรู้ ความเข้าใจในการส่งเสริมสุขภาพ มีความรู้เรื่องการดูแลตนเองด้านสุขวิทยาส่วนบุคคล การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่าระดับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพสูงสุด 3 ลำดับดังนี้ ด้านการออกกำลังกาย X.D = 3.327 ด้านการปฏิบัติตนในภาวะเจ็บป่วย X.D = 3.319 และด้านการจัดการความเครียด X.D = 2.822 ตามลำดับ โดยมีพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ X.D = 3.070

ฤตินันท์ นันทิโร (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเขตเทศบาลเมืองสุรินทร์การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสังคมของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน และ ปัจจัยที่มีผลต่อ บทบาทของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเขตเทศบาลเมืองสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเขตเทศบาลเมืองสุรินทร์ จำนวน 263 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการ

วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุส่วนใหญ่ เป็น เพศหญิง ร้อยละ 68.8 มีอายุประมาณ 43 ปี สมรสแล้ว ร้อยละ 66.9 ส่วนใหญ่เป็นบุตรของผู้สูงอายุ (ร้อยละ 74.9) และระยะเวลาในการดูแลผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยประมาณ 9 ปีขึ้นไป ในด้านคุณลักษณะของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุ พบว่าปัจจัยสนับสนุนด้านครอบครัวของผู้ดูแลผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยสนับสนุน ด้านสังคมอยู่ในระดับน้อย และมีระดับบทบาทในการดูแลผู้สูงอายุอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อจำแนกแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ และด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่ การศึกษาระดับปริญญาตรี ($r = 0.216, P < 0.001$) ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($r = 0.199, P < 0.01$) มีความเพียงพอของรายได้ คือ มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายและมีเหลือเก็บ ($r = 0.199, P < 0.01$) และมีรายได้พอใช้พอดี ($r = 0.171, P < 0.01$) ปัจจัยด้านครอบครัว ($r = 0.403, P < 0.001$) และปัจจัยด้านสังคม ($r = 0.354, P < 0.001$) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบทบาทของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่ การศึกษาระดับประถมศึกษา ($r = -0.224, P < 0.001$) และการประกอบอาชีพรับจ้าง ($r = -0.182, P < 0.01$) ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสังคม ความเพียงพอของรายได้ของครอบครัว ที่มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายและมีเหลือเก็บ และความเพียงพอของรายได้ ของครอบครัวที่มีรายได้พอใช้พอดี โดยทุกตัวแปรนี้มีผลทางบวก ทั้งนี้ตัวแปรอิสระ ทุกตัวสามารถรวมกันทำนายการผันแปรบทบาทของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุได้ ร้อยละ 27.80

วชิราภรณ์ เอี่ยมวิไล (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นไปได้ของธุรกิจสถานรับเลี้ยงเด็ก ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา กลยุทธ์ทางการตลาด โอกาสในการลงทุนรวมถึงต้นทุนและผลตอบแทนของธุรกิจสถานรับเลี้ยงเด็กในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการลงทุนธุรกิจสถานรับเลี้ยงเด็กในจังหวัดอื่นๆ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามาจากการเก็บข้อมูลทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิ กลุ่มเป้าหมายงานวิจัย ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง ผู้ประกอบการที่เปิดสถานรับเลี้ยงเด็กในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มที่สองผู้ประกอบการที่ใช้บริการสถานรับเลี้ยงเด็กในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ และ กลุ่มที่สามผู้ประกอบการทั่วไปที่ไม่ได้ใช้บริการสถานรับเลี้ยงเด็กแต่มีความสนใจหากมีบุตรหลานในอนาคต โดยเครื่องมือที่นำมาใช้กับกลุ่มที่หนึ่งคือแบบสัมภาษณ์ และ ในกลุ่มที่สองและสามใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์ทางการตลาดทั้ง 6 ด้าน คือ ผลิตภัณฑ์และบริการ ราคา สถานที่ การส่งเสริม

การตลาด กระบวนการจัดการ และด้านบุคลากร ที่นำมาใช้สามารถสร้างโอกาสในการลงทุนทำ ธุรกิจสถานรับเลี้ยงเด็ก โดยร้อยละ 86.8 มีความเห็นว่าสถานรับเลี้ยงเด็กมีความจำเป็นอย่างมากในปัจจุบัน และ ร้อยละ 84.5 มีความเห็นว่าสถานรับเลี้ยงเด็กในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ยังไม่เพียงพอ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ประกอบอาชีพราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ราคา ค่าบริการที่เหมาะสมคือ 2,000-2,500 บาทต่อเดือน

ยุทธนา มหาวงษ์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสถานรับเลี้ยงเด็ก ในเขตจังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสถานรับเลี้ยงเด็กในเขตจังหวัดเชียงราย เก็บข้อมูลจากผู้ปกครองที่ใช้บริการในสถานรับเลี้ยงเด็ก ที่ได้รับการจดทะเบียนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย ทั้งหมด 53 แห่ง รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติที่ใช้คือ ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่ฝากเลี้ยงเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็ก ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย ส่วนมากเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี ส่วนใหญ่มีสถานสมรส การศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนมาก อาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,000 – 10,000 บาท มากที่สุด มีความเกี่ยวข้องกับเด็กในฐานะบิดา มารดา มากที่สุด และมีเด็กในปกครองอายุ 2 ปีครึ่ง – 4 ปี มากที่สุดจากการศึกษาปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสถานรับเลี้ยงเด็ก ในเขตจังหวัดเชียงราย โดยสามารถเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้ คือ 1. ด้านบุคคล 2. ด้านผลิตภัณฑ์ 3. ด้านลักษณะทางกายภาพ 4. ด้านกระบวนการ 5. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย 6. ด้านราคา และ 7. ด้านการส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ

จากงานวิจัยข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคม ยิ่งผู้สูงอายุที่มีรายได้ได้น้อยจะยิ่งมีความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคม ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงต้องมีความเข้าใจในการส่งเสริมสุขภาพ มีความรู้เรื่องการดูแลตนเองด้านสุขวิทยาส่วนบุคคล การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และในด้านพฤติกรรมสุขภาพมีการออกกำลังกายปานกลาง การดูแลผู้สูงอายุ มีผู้ดูแลส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง โดยต้องมีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างผู้สูงอายุและผู้ดูแลปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสังคม ความเพียงพอของรายได้ของครอบครัว ที่มีรายได้เพียงพอ

กับรายจ่ายและมีเหลือเก็บ และความเพียงพอของรายได้ ของครอบครัวที่มีรายได้พอใช้พอดี โดยทุกตัวแปรมีผลทางบวก กลยุทธ์ทางการตลาดทั้ง 6 ด้าน คือ ผลิตภัณฑ์และบริการ ราคา สถานที่ การส่งเสริมการตลาด กระบวนการจัดการ และด้านบุคลากร ที่นำมาใช้สามารถสร้างโอกาสในการลงทุนทำธุรกิจสถานรับเลี้ยงเด็กและจากการศึกษาพบว่าสถานรับเลี้ยงเด็กมีความจำเป็นอย่างมากในปัจจุบัน และยังมีไม่เพียงพอ ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสถานรับเลี้ยงเด็กคือ 1. ด้านบุคคล 2. ด้านผลิตภัณฑ์ 3. ด้านลักษณะทางกายภาพ 4. ด้านกระบวนการ 5. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย 6. ด้านราคา และ 7. ด้านการส่งเสริมการตลาด

ตามลำดับ ดังนั้น การทำธุรกิจสโมสร (Club) ผู้สูงอายุในประเทศไทย ควรมุ่งกลุ่มเป้าหมายไปที่ผู้สูงอายุที่มีรายได้ มีเงินออมเก็บสะสม เพราะสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้มากไม่ได้มีความจำเป็น กิจกรรมต่างๆที่มีในสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุจะต้องส่งเสริมจัดเรื่องการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และในด้านพฤติกรรมสุขภาพมีกิจกรรมที่ช่วยให้มีการออกกำลังกายไปในตัว

ในการตลาด ต้องพัฒนา ปัจจัยเหล่านี้ 1. ด้านบุคคล 2. ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ 3. ด้านสถานที่ 4. ด้านกระบวนการ 5. ด้านราคา และ 6. ด้านการส่งเสริมการตลาด

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย และเพื่อศึกษาว่าอะไรคือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย รูปแบบในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เป็นการทำการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวิธีการดำเนินการวิจัยไว้เป็นส่วนๆดังต่อไปนี้

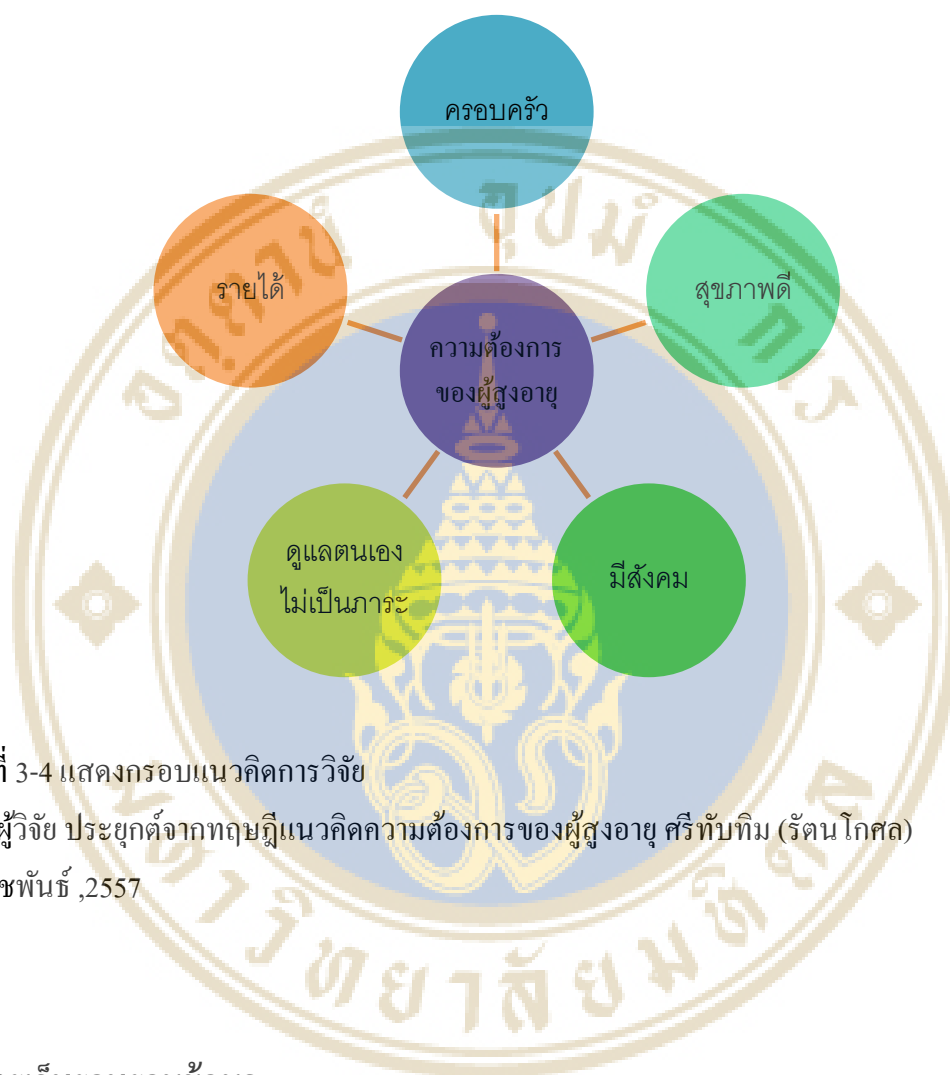
1. แหล่งข้อมูล
2. กรอบแนวคิดการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. แนวทางในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview)
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

แหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เกี่ยวกับ แนวคิด ความเข้าใจ การรับรู้ ปัจจัยต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ข้อมูลที่ค้นคว้า จากหนังสือ บทความวารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสารต่าง ๆ ค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับ แนวคิด ความเข้าใจ การรับรู้ ปัจจัยต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 3-4 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา ผู้วิจัย ประยุกต์จากทฤษฎีแนวคิดความต้องการของผู้สูงอายุ ศรีทับทิม (รัตน โกศล) พานิชพันธ์ ,2557

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview)

- 1.1. การนัดหมายผู้สูงอายุ โดยทำการโทรศัพท์นัดหมายผู้สูงอายุ
- 1.2 สัมภาษณ์พูดคุยตามประเด็น โดยมีการบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์
- 1.3 ลอดเทปการบันทึกเสียง บันทึกเป็นไฟล์เอกสาร
- 1.4 การเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์
- 1.5 นำข้อมูลที่ได้มาตีความ วิเคราะห์ หาความสัมพันธ์ สรุป จัด

หมวดหมู่ เกี่ยวกับรูปแบบในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

2. ข้อมูลจากเอกสาร โดยค้นหา และ รวบรวม จากเอกสารวิทยานิพนธ์ บทความต่างๆ วารสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในห้องสมุด และ ในอินเทอร์เน็ต (Internet) โดยทำการสำเนาบทความ เก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นแหล่งสืบค้นอีกทางหนึ่ง และ นำข้อมูลที่ได้มาตีความ วิเคราะห์ หาความสัมพันธ์ สรุป จัดหมวดหมู่ เกี่ยวกับรูปแบบในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรแบ่ง เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. ผู้ที่มีประกอบในการทำธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก

กลุ่มตัวอย่าง ทำการคัดเลือก โดยไม่ได้คำนึงถึงหลักความน่าจะเป็น (Non-probability Sample) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้สูงอายุ 3 คน และ ผู้ประกอบการ 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การออกแบบการวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิดและมีความยืดหยุ่น

แนวทางในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview)

การศึกษารูปแบบในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ได้ใช้แนวทางการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยกรอบในการสัมภาษณ์ได้ยึดจาก ทฤษฎีความต้องการของผู้สูงอายุในการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 เพื่อกำหนดเป็นกรอบเบื้องต้นในการตั้งคำถามสัมภาษณ์โดยมีหัวข้อหลักดังนี้ โดยจะแบ่งแนวคำถามออกเป็น 2 ชุด คือ สำหรับผู้สูงอายุและสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก

ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ อายุ การศึกษา รายได้

- ประเด็น 1 การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาของผู้สูงอายุ
- ประเด็น 2 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุ
- ประเด็น 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ และประเด็นในมุมมองของการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุสำหรับผู้ประกอบการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการเก็บข้อมูลทั้ง 2 แหล่ง ได้แก่ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Inductive) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเชื่อมโยงกัน ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้เป็นข้อมูลชุดสุดท้ายเพื่อนำไปรวมกับข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อสรุปผลตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ เพื่อศึกษารูปแบบทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยมีมาก โดยมีกระบวนการดังนี้

- 1.1 ถอดบทสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้สูงอายุ
- 1.2 ถอดบทสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก
- 1.2 นำข้อมูลที่ได้จากบทสัมภาษณ์ทั้งหมด มาจับประเด็นหลัก (Open Coding) เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อ
- 1.3 เชื่อมโยงข้อมูล จัดกลุ่มแนวคิดย่อย (Open Coding) โดยจัดแนวคิดเหมือนกันไว้ด้วยกัน เป็นการให้รหัสตามแนวคิดที่สัมพันธ์กัน (Axial Coding)
- 1.4 วิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูลจาก 1.3 เพื่อสร้างภาพรวมของแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสาร (Content Analysis) โดยการนำข้อมูลทุติยภูมิ จากการเก็บข้อมูลจากบทความ หนังสือ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ รายการโทรทัศน์ และข้อมูลอินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ นำมารวบรวมและวิเคราะห์หาประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับแนวทางการทำ

ธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือน มกราคม พ.ศ.2557 ถึง มีนาคม พ.ศ. 2557 ในเขต
พื้นที่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ได้นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิต่างๆ ได้แก่หนังสือ บทความ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ รายการโทรทัศน์ และข้อมูลอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้สูงอายุจำนวน 3 ท่าน และ ผู้ประกอบการธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก

โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก บทความ และวารสาร ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากจากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์หาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยทำการเปรียบเทียบ จำแนก จัดกลุ่มเนื้อหาที่ผู้วิจัยตีความว่ามีความเหมือน โกล่เคียง หรือ สอดคล้องไว้ด้วยกัน นำข้อมูลย่อยๆ มาจัดกลุ่ม แบ่งหมวดหมู่ขององค์ประกอบ เพื่อสังเคราะห์ให้เกิดเป็นแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย และขั้นสุดท้าย ได้อธิบายภาพรวมของแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันตามการตีความของผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทุติยภูมิ

ข้อมูลจากการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิต่างๆ ได้แก่หนังสือ บทความ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ รายการโทรทัศน์ และข้อมูลอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย รวมทั้งสิ้น 10 รายการ ดังนี้

1. บทความเรื่อง การเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุก้าวสู่ ๒ ทศวรรษหน้า
2. บทความเรื่อง สังคมคนชราญี่ปุ่น

3. บทความเรื่อง การปรับตัวของธุรกิจญี่ปุ่นในยุคสังคมผู้สูงอายุ
4. บทความเรื่อง ผู้สูงอายุกับปัญหาสังคมไทยที่ควรเร่งแก้ไข
5. บทความเรื่อง 5 อินไซต์เปลี่ยนแนวการตลาด เจาะผู้บริโภควัย 50+
6. บทความเรื่อง เปลี่ยนนิยามผู้สูงอายุจาก 60 เป็น 70 ปี มีผลต่อเศรษฐกิจ 10 ปี

ข้างหน้า

7. วารสารเรื่อง ทิศทางอาหารสำหรับผู้สูงวัย
8. บทความเรื่อง การดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าของของผู้อายุ
9. บทความเรื่อง การสร้างความสุขในผู้สูงอายุ
10. บทความเรื่อง การผ่อนคลายความเครียดสำหรับผู้สูงอายุ

จากการรวบรวมข้อมูลจากบทความทั้งหมด ทางผู้วิจัยได้จัดทำตารางเพื่อเปรียบเทียบเนื้อหาสาระสำคัญของแต่ละรายการ เพื่อความสะดวกในการจำแนก และจัดกลุ่มองค์ประกอบและเนื้อหา ซึ่งจะขอยกตัวอย่าง 4 รายการเพื่อให้ทราบถึงขั้นตอน วิธีการทำ เพื่อให้ได้มาซึ่งหมวดหมู่ของแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ดังตารางที่ 4-1 ดังนี้

ตารางที่ 4-1 แสดงตัวอย่างการคัดกรองข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

บทความ : การเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุก้าวสู่ ๒ ทศวรรษหน้า	บทความ : ผู้สูงอายุกับปัญหาสังคมไทยที่ควร เร่งแก้ไข
<p>ปัญหาของผู้สูงอายุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพอนามัย - ปัญหาการเกื้อหนุนจากสังคม - ปัญหาความพิการ สุขภาพแย่ - ปัญหาความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน - ปัญหาผู้สูงอายุสตรี มีแนวโน้มที่จะเป็นหม้าย <p>เนื่องจากคู่สมรสเสียชีวิตก่อน และมีแนวโน้มหย่าร้าง</p> <p>การเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริการสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ ทั้งสุขภาพกาย และ จิตใจ - การศึกษา เพื่อพัฒนาตนเองสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก - ด้านสังคม วัฒนธรรม และกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ - ความมั่นคงทางรายได้ สวัสดิการและการทำงานอาชีพ - การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุไทยให้ทัดเทียมกับชาวต่างชาติ - ผลักดันให้ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางการดูแลผู้สูงอายุระดับชาติและระดับสากล - กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ในการให้ความสำคัญต่อผู้สูงอายุในทุกๆหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน 	<p>จากสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ.2541</p> <p>ผู้สูงอายุในปัจจุบันเริ่มประสบปัญหาความชุกชากต่อการปรับตัวในการดำรงชีวิต ผู้สูงอายุประสบปัญหาหลายด้านตั้งแต่ด้านสุขภาพ การต้องพลัดพรากเมื่อสามีหรือภรรยาตายจากกัน และต้องต่อสู้กับความเหงาและสภาพการอยู่คนเดียว ผู้สูงอายุบางรายเกิดความท้อแท้สิ้นหวังที่ทำให้ตนเองต้องเป็นภาระกับลูกๆ ที่มีรายได้หาเลี้ยงตนเองก็ยังไม่พอเพียง</p> <p>ปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่ครอบครัวไทยใช้ชีวิตแบบครอบครัวเดี่ยว ที่มีเพียงพ่อแม่ และลูกเท่านั้น ขอมชี้ให้เห็นว่าเป็นการแยก "ผู้สูงอายุ" ออกจากครอบครัวอย่างสิ้นเชิงเพราะต่างฝ่ายต่างแยกกันอยู่ ภาพที่เริ่มเห็นเป็น เรื่องปกติ คือ ครอบครัวต่างแยกย้ายอยู่กระจัดกระจาย ผู้สูงอายุจะดำรงชีวิตเพียงลำพัง หรือถูกทอดทิ้งให้อยู่กันตามลำพัง แม้บางรายจะได้รับการสงเคราะห์ให้พักอาศัยในบ้านสงเคราะห์คนชรา ก็มีสภาพที่ถูกทอดทิ้งและสิ้นชีวิตไปอย่างน่าเวทนา</p> <p>เมื่อคชนี้ผู้สูงอายุได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สภาพของผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งอยู่กันตามลำพังขาดผู้ดูแล ต้องหาเลี้ยงชีพให้กับตนเอง ทุกวันนี้จำนวนผู้สูงอายุที่มีปัญหาและความต้องการเหมือนกันในด้าน การดูแลสุขภาพ ที่อยู่อาศัย และอาหาร เพิ่มจำนวนมากขึ้นจะเปลี่ยนเป็นปัญหาสังคมที่รัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดบริการสวัสดิการสังคมให้</p>

ตารางที่ 4-1 แสดงตัวอย่างการคัดกรองข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (ต่อ)

บทความ : การดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าของผู้ อายุ	บทความ : 5 อินไซต์เปลี่ยนแนวการตลาด เจาะ ผู้บริโภควัย 50+
<p>ประชากรผู้สูงอายุไทยที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องนี้ สามารถพึ่งพาตนเองได้ดี และสามารถดำรงชีวิตด้วยตนเอง ได้อย่างมีคุณค่าแม้ว่าจะอยู่ในวัยสุดท้ายของช่วงชีวิตก็ตาม ผู้สูงอายุไทยก็ยังจัดได้ว่าเป็นกลุ่มประชากรที่เป็นพลังสำคัญ แทนที่จะเป็นภาระของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย</p> <p>วิธีการ “จ-ห-ร” ช่วยสร้างเสริมให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าด้วยตัวเองเป็นหลัก</p> <p>สร้างเสริมให้ตนเองมีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตยืนยาว (“จ”) แสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ของการมีชีวิตยืนยาว</p> <p>การมุ่งมั่นเป็นผู้ให้ที่ได้อย่างต่อเนื่อง (“ห”) ให้ความรู้ ความคิด ให้แนวทาง ให้คำแนะนำ ให้การปรึกษา ให้ข้อคิดจากการ มีชีวิตยืนยาว</p> <p>การปฏิบัติตนเป็นผู้รับที่ได้อยู่เสมอ (“ร”) รับคำแนะนำ ความช่วยเหลือจากผู้อื่น ขอมรับความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ รับความไม่แน่นอนและความไม่สมหวังที่เกิดขึ้น ได้อย่างมีสติ รับเพื่อนใหม่ รับผิดชอบต่อเข้ามาหล่อเลี้ยงใจ</p> <p>การดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าของผู้สูงอายุจะนำพาความสุข ความมีชีวิตชีวา ความหวัง ความหมายการเห็นคุณค่าและความภาคภูมิใจในตนเองมาสู่ตัวผู้สูงอายุเองทุกขณะ ในช่วงวัยสุดท้ายของชีวิต</p>	<p>ความเข้าใจอินไซต์ผู้บริโภคสูงอายุ จะมีอะไรใหม่ๆ ทำการสื่อสารมิติใหม่ๆ ผู้สูงอายุสมัยใหม่ที่ไม่ยึดติดกับความเป็นยุคสมัยเดิม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สูงอายุเป็นเรื่องภายนอกไม่ใช่ภายในไม่ชอบเห็นการโฆษณาที่แสดงออกถึงความสูงอายุเกินเหตุ ต้องการมุมมองในแง่ไลฟ์สไตล์อื่นๆ 2. ชีวิตเริ่มต้นที่อายุ 50 การเริ่มต้นใหม่ของชีวิตตนเอง หันมาทำอะไรที่เคยอยากทำในวัยเด็กแต่ไม่ได้ทำ หรือมองหาการเรียนรู้ใหม่ๆ ในสิ่งที่ยังไม่มีโอกาสได้ค้นพบรวมถึงไปเที่ยวในสถานที่ที่ใฝ่ฝัน 3. ทันรุ้น ทันชุก ทันกาลเวลาหลายๆ ผู้สูงอายุมิต้องการเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของผู้อื่นหรือ Belonging คือ ความเข้าใจได้กับเจนเอเรชั่นอื่น ความไม่รู้สึกถูกปล่อยให้โดดเดี่ยว ความเป็นพวกเป็นกลุ่มเดียวกันกับลูกหลาน 4. อยากเพียงให้มีคนรับฟังมีคนมารับฟังประสบการณ์ของตนเองและเรื่องราวต่างๆ ในชีวิต ผู้สูงอายุกลัวการอยู่คนเดียว 5. ความปล่อยวางในมุมมองใหม่ หลายๆ การวิจัยชี้ ผู้สูงอายุสมัยนี้ไม่ต้องการเป็นภาระใคร และต้องการอิสระในการดูแลตัวเองได้ กลุ่มบ้านพัก ผู้สูงอายุที่ปัจจุบันไม่ได้มาเน้นเป็นเพียงที่พักอาศัยพร้อมพยาบาล แต่เป็นคอมมูนิตี้ที่ให้ได้พบเจอกับเพื่อนและประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ๆ ที่ออกจาก Comfort Zone ของวัย

ที่มา : ผู้วิจัย, 2557

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้สูงอายุและผู้ประกอบการธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้สูงอายุและผู้ประกอบการธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก เรื่องแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยสามารถแบ่งการสัมภาษณ์ได้เป็นหัวข้อดังนี้

1. ปัญหาของผู้สูงอายุ

จากการสัมภาษณ์ ผู้สูงอายุ 3 ท่าน และ ผู้ประกอบการธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก ทั้ง 4 ท่าน ได้กล่าวถึงปัญหาของผู้สูงอายุในด้านของสุขภาพและจิตใจ ใกล้เคียงๆ กันแต่แตกต่างกันในรายละเอียด

ปัญหาด้านสุขภาพ

สรุปได้ว่าปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุในด้านร่างกายคือ เรื่อง ร่างกายเปลี่ยนแปลงไปตามวัย สุขภาพไม่ดีเหมือนสมัยก่อน ต้องคอยดูแลรักษาตัวเองเพื่อให้ใช้ชีวิตประจำวันได้ปกติ

“...สุขภาพก็เป็นไปตามวัย ยิ่งแก่ ยิ่งผุ เรียวแรงก็ไม่เหมือนสมัยก่อน...”

“...ก็อย่างที่เห็น ร่างกายอ่อน ไม่แข็งแรง โรคมากมายรุมเร้า ปวดขาจะเดินเห็นก็ลำบาก ต้องรอรถถึงจะออกไปข้างนอกได้ไม่สะดวกสบายนัก...”

“...สุขภาพต้องดูแล ต้องไปหาหมอ ต้องรู้ว่าเรามีโรคประจำตัวอะไรบ้าง ต้องกินยาตามาหมอสั่งให้ครบ ก็จะช่วยให้สุขภาพไม่ทรุดแย่ง...”

“...โรคประจำตัวต่างๆ ทำให้ไม่แข็งแรง ต้องคอยดูแลใกล้ชิด...”

ปัญหาด้านจิตใจ

สรุปได้ว่าปัญหาด้านจิตใจของผู้สูงอายุคือ ความรู้สึก เหงา โดดเดี่ยว ถูกกลุ่กลาน ลืม หรือไม่มีเวลาให้

“...ลูกหลานไปทำงานนอกบ้าน ความอบอุ่นที่ขาดหายไป ไม่มีช่วงเวลาร่วมกัน...”

“...ไม่มีเวลาพาไปเที่ยว ไม่ได้ดูแลสุขภาพให้ ต้องอยู่คนเดียวทั้งวัน ออกไปไหนมาไหนคนเดียวไม่สะดวก...”

“...บางครั้งถูกมองข้ามความรู้สึก ไม่มีเวลาดูแล ถูกลืม...”

“...การทำแต่งงานทำให้ไม่มีเวลาไปดูแลผู้สูงอายุ ปล่อยให้ท่านอยู่คนเดียวบ่อยๆ...”

2. ความต้องการของผู้สูงอายุ

จากการสัมภาษณ์ ผู้สูงอายุ 3 ท่าน และ ผู้ประกอบการธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก โดยแต่ละท่านมีความเห็นในความต้องการที่ไม่เหมือนกันนัก มีหลายความต้องการหลายด้านทั้งความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ทั้งด้านเรื่องเงิน ทั้งเรื่องจิตใจ ทั้งเรื่องสังคม แต่เรื่องความต้องการทางสังคมคุณจะมีอิทธิพลกับผู้สูงอายุน่า เพราะผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านมักจะกล่าวถึงความต้องการทางสังคม อยากมีสังคม มีคนพูดคุย กลัวความเหงา ต้องการมีความสำคัญในสังคม

“...ความมั่นคงในชีวิตตอนแก่ มีที่ให้อยู่ มีอาหารครบ 3 มื้อ ไปไหนมาไหนมีคนคอยด้วย มีเพื่อนเล่น มีเพื่อนบ้านที่ดี ดูแลช่วยเหลือกันได้...”

“...ต้องการลูกหลานดูแล ต้องการเงินไว้ใช้จ่าย รักษาพยาบาลยามฉุกเฉิน ไม่มีหนี้ มีบ้าน มีรถพร้อม มีญาติพี่น้อง ลูกหลานมาเยี่ยมบ้าง...”

“...มีเงินใช้ไม่ขาดสน ถ้าไม่มีก็ไม่กล้าขอ ทำให้เครียด เพราะไม่รู้จะเอาเงินที่ไหนมาใช้ อยากให้ลูกหลานพาไปเที่ยวบ้าง เปิดหูเปิดตา หรือไม่ก็ไปทานข้าวนอกบ้านเวลาช่วงเทศกาลวันหยุด เรื่องเวลาอยากให้ลูกมีเวลามาพูดคุยถามไถ่ สารทุกข์สุขดิบ เข้าใจชั้นบ้าง...”

“...อยากให้ลูกหลานมาใกล้ซัดมีเวลาให้ พาไปเที่ยวข้างนอกบ้านบ้าง...”

3. แนวคิดการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

จากการสัมภาษณ์ ผู้สูงอายุ 3 ท่าน และ ผู้ประกอบการธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก แต่ละท่านมีแนวคิดเกี่ยวกับการทำธุรกิจสโมสรสำหรับผู้สูงอายุ ดังนี้ แนวคิดนี้ใหม่มากในประเทศไทย แต่คิดว่าถ้ามีการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย น่าจะประสบความสำเร็จเพราะจะได้มีสถานที่ที่จะไปทำกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ช่วยคลายเหงา มีกิจกรรมต่าง สร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับผู้สูงอายุ แต่เรื่องราคาก็มีผลกระทบต่อธุรกิจนี้เช่นกัน เพราะถ้าแพงมากเกินไปก็จะจ่ายไม่ไหว เพราะผู้สูงอายุก็ต้องมีเงินทองสำรองไว้เพื่อใช้จ่าย และรักษาด้วยยาเจ็บป่วย และมุมมองจาก ผู้ประกอบการธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก ต้องคำนึงถึงรายละเอียดในการทำธุรกิจ ต้องคำนึงถึงการดูแลเอาใจใส่ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ พนักงาน ความปลอดภัย

“... เคยได้ยินแนวคิดนี้มา แต่ไม่รู้มาจากที่ไหน จะคล้ายๆบ้านพักคนชรา เหมือนเนสเซอร์คนแก่ แต่ไม่รู้ว่ามีจริงๆหรือไม่ ในนั้นน่าจะมีกิจกรรมต่างๆให้ผู้สูงอายุทำ หรือเล่น มีวิทยากรต่างๆมาสอนกิจกรรม มีการออกกำลังกาย แต่ไม่ต้องนอนค้าง...”

“... ไม่เคยได้ยินแนวคิดแบบนี้มาก่อนเลย คิดว่าน่าสนใจ แต่เรื่องราคาน่าจะแพงมาก อาจจะมีแค่คนแก่บางคนที่สามารถจะเข้าไปใช้บริการได้ พวกคนเมืองทั้งหลาย...”

“... ไม่เคยได้ยิน แต่น่าสนใจ น่าจะประสบความสำเร็จ เป็นบริการใหม่ๆ มีอะไรน่าสนใจ น่าจะมีอะไรให้ทำ...”

“... ในปัจจุบันปัญหาเรื่องเวลาสำคัญมากที่สุด หลากๆครอบครัว ไม่มีเวลาที่จะเลี้ยงลูกหรือผู้สูงอายุ การมีสถานที่ให้พวกเขาเหล่านั้นได้ใช้เวลาอยู่ แต่ปัจจัยสำคัญคือเจ้าของธุรกิจต้องเอาใจใส่ในรายละเอียด ทั้งพนักงานที่จะเข้ามา สถานที่ ความปลอดภัย เพราะการทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับการบริการ หรือการดูแลต้องอาศัยความเอาใจใส่...”

จากการทำตารางเพื่อเปรียบเทียบเนื้อหาสาระสำคัญของแต่ละรายการ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยสามารถแบ่งเป็นหมวดหมู่ องค์ประกอบความต้องการของผู้สูงอายุเพื่อวิเคราะห์เป็นแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุใน

ประเทศไทย ได้ดังนี้

หมวดหมู่ 1 : ผู้สูงอายุ ซึ่งมี 2 องค์ประกอบ ประกอบกัน ได้แก่ ความต้องการของผู้สูงอายุ และ ปัญหาของผู้สูงอายุ ซึ่งมีสาระที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.1 ความต้องการ แบ่งได้เป็น ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการทางจิตใจ ความต้องการทางสังคม ความต้องการในสินค้า

1.1.1 ความต้องการทางร่างกาย ได้แก่ สุขภาพที่ดี ได้รับการรักษาที่ถูกต้อง ได้รับการบริการทางการแพทย์ที่ดี ไม่เจ็บป่วย

1.1.2 ความต้องการทางจิตใจ ได้แก่ การรู้สึกมีคุณค่า ไม่เป็นภาระ สามารถดูแลตัวเองได้ ได้รับความอบอุ่น ได้รับความเข้าใจ มีเงินใช้จ่ายให้ตัวเอง

1.1.3 ความต้องการทางสังคม ได้แก่ การมีเพื่อนบ้านที่สามารถพูดคุยให้ ความช่วยเหลือกัน ได้ออกไปพบปะเพื่อนๆ

1.1.4 ความต้องการในสินค้า ได้แก่ สินค้าใหม่ๆ ที่ถูกออกแบบมาเพื่อ ผู้สูงอายุ หรือ การมีเทคโนโลยีใหม่ๆ มาพัฒนาสินค้าที่มีอยู่แล้วให้เหมาะกับ ผู้สูงอายุ

1.2 ปัญหาของผู้สูงอายุ แบ่งได้เป็น ปัญหาทางร่างกาย ปัญหาทางจิตใจ

1.2.1 ปัญหาทางร่างกาย ร่างกายทรุดโทรม ไม่แข็งแรงแบบเดิม โรคประจำตัวรุมเร้า

1.2.2 ปัญหาทางจิตใจ ถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ เหยียด

หมวดหมู่ 2 : สโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งมี 2 องค์ประกอบ ประกอบกัน ได้แก่ วัตถุประสงค์ และ ปัญหาและอุปสรรค

2.1 วัตถุประสงค์ ได้แก่ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การสร้างความสุข การสร้างคุณค่าให้ผู้สูงอายุ

2.1.1 การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้แก่ การจัดกิจกรรมสันทนาการ การเรียนรู้เรื่องใหม่ การสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ การออกกำลังกาย

2.1.2 การสร้างความสุข ได้แก่ การสร้างอารมณ์ขัน การทำกิจกรรมต่างๆ กลายเครียด

2.1.3 การสร้างคุณค่าให้ผู้สูงอายุ ได้แก่ ส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจต่อการมีชีวิตยืนยาว มีพฤติกรรมที่สนับสนุนการมีชีวิตยืนยาว การเป็นผู้ให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษา การเป็นผู้รับ ในการรับประสบการณ์ใหม่ๆ รับความไม่แน่นอน

2.2 ปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ เงินลงทุน สถานที่ในการทำธุรกิจ ราคาของการให้บริการ ความใหม่ของธุรกิจ

2.2.1 เงินลงทุน ที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก หาผู้ร่วมลงทุนไม่ได้ รวมถึงไม่ทราบระยะเวลาในการคืนทุนที่แน่นอน

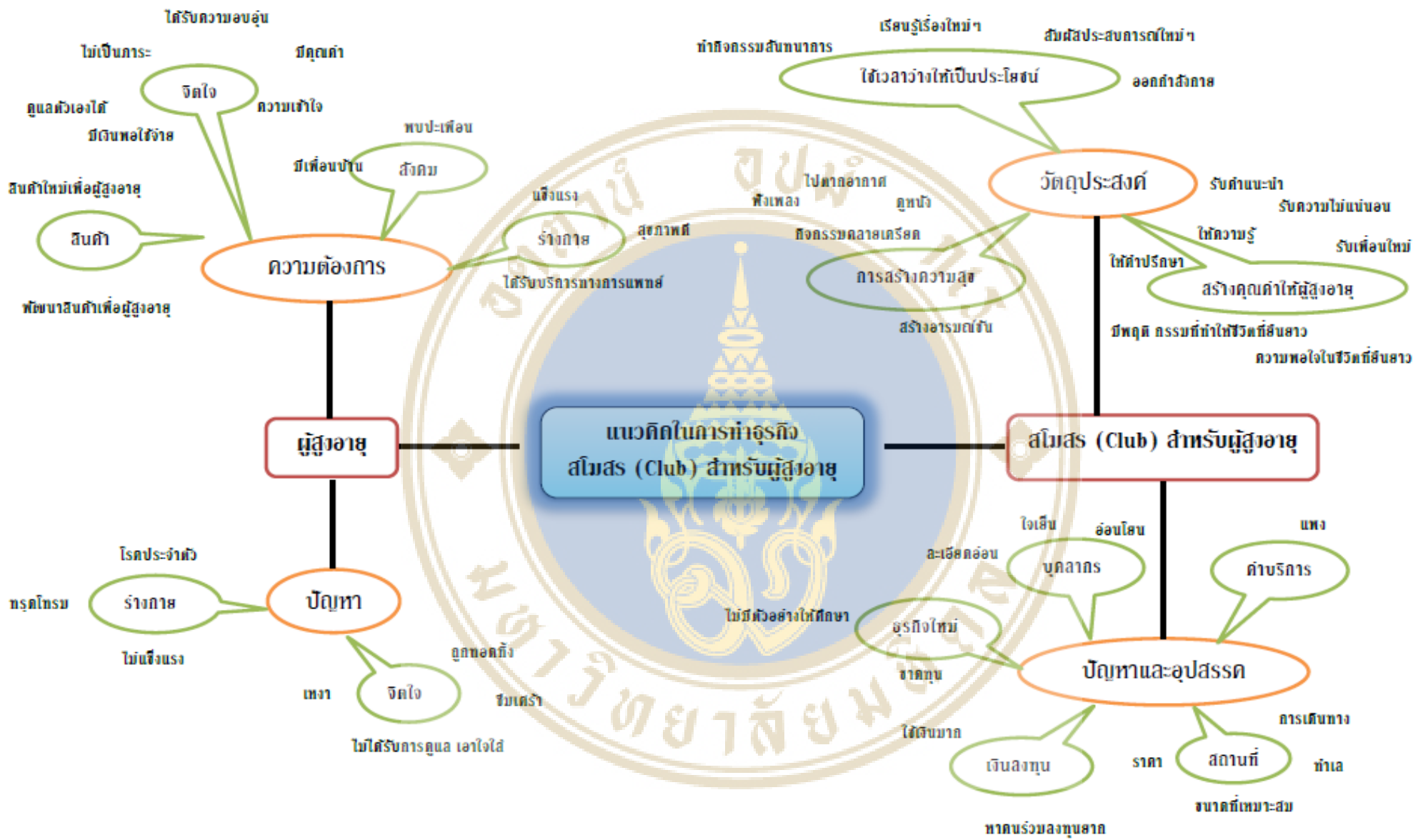
2.2.2 สถานที่ ต้องคำนึงถึงทำเลที่ดี เดินทางสะดวกสบาย ความปลอดภัย ในการมาใช้บริการ แต่อย่างแน่นอนถ้าทำเลที่ดีราคาของที่ดินขึ้นอยู่กับสถานที่ และอีกหนึ่งปัจจัยที่ต้องคำนึงถึง คือ ขนาดของสโมสรต้องมีขนาดเท่าใดถึงจะเหมาะสม

2.2.3 ค่าบริการ ค่าบริการที่ไม่เหมาะสมจะส่งผลให้มีผู้มาใช้บริการน้อย ทำให้ธุรกิจไม่ประสบความสำเร็จ

2.2.4 ธุรกิจใหม่ ไม่มีตัวอย่างธุรกิจให้ศึกษา ไม่มีความชัดเจนและแนวทางต้นแบบ

2.2.5 บุคลากร ต้องคำนึงถึงบุคคลที่จะเข้ามาทำงานในธุรกิจ ต้องมีจิตใจ อ่อนโยน ใจเย็น มีความละเอียดอ่อน

ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดและประเด็นต่างๆที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในเบื้องต้นมาสังเคราะห์ เป็นภาพจำลอง ดังภาพที่ 4-5 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4-5 แสดงแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ที่มา ผู้วิจัย ,2557

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีกรอบแนวคิดจาก ทฤษฎีแนวคิดความต้องการของผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาถึงรูปแบบ ทิศทาง แนวโน้ม ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการที่จะดำเนินการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยมี วัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยควรมีรูปแบบอย่างไร
2. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มีมากหรือน้อยเพียงใด
3. เพื่อศึกษาว่าอะไรคือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลวที่ต้องทราบในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และ โดยค้นหา และ รวบรวม จากเอกสารวิทยานิพนธ์ บทความต่างๆ วารสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในห้วงสมุด และ ในอินเทอร์เน็ต (Internet) โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและ ผู้ประกอบการทำธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก โดยทำการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ได้คำนึงถึงหลักความน่าจะเป็น (Non-probability Sample) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้สูงอายุ 3 คน และผู้ประกอบการ 1 คน

สรุปผลการวิจัย

ในการสรุปผลการวิจัยและการสังเคราะห์ของงานวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำธุรกิจ สโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการเก็บข้อมูลโดยใช้ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศ

ไทย โดยทำการศึกษาข้อมูลจากการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิต่างๆ ได้แก่ บทความ หนังสือ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ และข้อมูลอินเทอร์เน็ต และจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้สูงอายุจำนวน 3 ราย และผู้ประกอบในการทำธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก โดยได้นำข้อมูลทั้ง 2 แหล่งมาจับประเด็นหลักและสาระสำคัญ โดยเปลี่ยนประเด็นเหล่านั้นให้เป็นแนวคิดย่อย (Open Coding) จากนั้นทำการเชื่อมโยงข้อมูลหรือแนวคิดย่อยให้เป็นหมวดหมู่ โดยจัดแนวคิดที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน (Axial Coding) โดยทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และเชื่อมโยงข้อมูลแต่ละชุดเข้าด้วยกันเป็นหมวดหมู่ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย จากนั้นรวบรวมข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ใหม่ ได้เป็นภาพรวมของแนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยแบ่งได้เป็น 2 หมวดหมู่ ดังต่อไปนี้ หมวดหมู่ที่ 1 ผู้สูงอายุ และ หมวดหมู่ที่ 2 : สโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ

หมวดหมู่ที่ 1 ตัวผู้สูงอายุ

ความต้องการของผู้สูงอายุ สามารถแบ่งได้เป็น ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการทางจิตใจ ความต้องการทางสังคม ความต้องการในสินค้า

1. ความต้องการทางร่างกายเมื่ออายุมากขึ้นร่างกายไม่เหมือนเดิม ดังนั้นจึงต้องการสุขภาพที่ดี ได้รับการรักษาทางการแพทย์ที่ถูกต้อง ได้รับการบริการทางการแพทย์ที่ดี ไม่เจ็บป่วย
2. ความต้องการทางจิตใจ ผู้สูงอายุมักปรารถนาให้ตนเองมีคุณค่า ไม่ต้องการเป็นภาระให้ลูกหลาน สามารถดูแลตัวเองได้ ได้รับความอบอุ่น ได้รับความเข้าใจ มีเงินใช้จ่ายให้ตัวเองไม่ขัดสนเพราะการเอ่ยปากขอจากลูกหลาน บางครั้งก็ลำบากใจ
3. ความต้องการทางสังคม ได้แก่ การมีเพื่อนบ้านที่สามารถพูดคุยให้ความช่วยเหลือกัน ช่วยคลายเหงา ช่วยไม่ให้โดดเดี่ยว หรือการได้ออกไปพบปะเพื่อนๆ ทำให้ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย
4. ความต้องการในสินค้า ได้แก่ สินค้าใหม่ๆ ที่ถูกออกแบบมาเพื่อผู้สูงอายุ คำนึงถึงความต้องการของผู้สูง หรือ การมีเทคโนโลยีใหม่ๆ มาพัฒนาสินค้าที่มีอยู่แล้วให้เหมาะกับผู้สูงอายุ ตัวอย่างเช่นอาหารเสริมสำหรับผู้สูงอายุ

ปัญหาของผู้สูงอายุ สามารถแบ่งได้เป็น ปัญหาทางร่างกาย ปัญหาทางจิตใจ

1. ปัญหาทางร่างกาย เมื่ออายุมากขึ้นร่างกายก็เสื่อม ทруд โทรม ไปตามกาลเวลา อวัยวะต่างๆ ไม่แข็งแรงแบบเดิม มีโรคประจำตัวรุมเร้า ทำให้ไม่สามารถใช้ชีวิตแบบเดิมๆ ได้
2. ปัญหาทางจิตใจ ถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ เหงา ซึมเศร้าอยู่คนเดียว ขาดคนพูดคุยด้วย จนทำให้กลายเป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีความสุข

หมวดหมู่ 2 : สโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ

สโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ วัตถุประสงค์ และ ปัญหาและอุปสรรค

1. วัตถุประสงค์ ของสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ คือการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การสร้างความสุข การสร้างคุณค่าให้ผู้สูงอายุ

การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ได้แก่ การจัดกิจกรรมสันทนาการ การเรียนรู้เรื่องใหม่ การสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ การออกกำลังกาย ทำให้ผู้สูงอายุไม่เหงา หรือ ซึมเศร้า

การสร้างความสุข ได้แก่ การสร้างอารมณ์ขัน การทำกิจกรรมต่างๆ คลายเครียด เช่นการไปพักผ่อน เที่ยวต่างจังหวัด การไปดูหนัง ไปฟังเพลง

การสร้างคุณค่าให้ผู้สูงอายุ ได้แก่ ส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกรักพึงพอใจต่อการมีชีวิตยืนยาว มีพฤติกรรมที่สนับสนุนการมีชีวิตยืนยาว การเป็นผู้ให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษา การให้ความสำคัญกับประสบการณ์ของผู้สูงอายุ นำมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา การเป็นผู้รับ ในการรับประสบการณ์ใหม่ๆ รับความไม่แน่นอน

2. ปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ เงินลงทุน สถานที่ในการทำธุรกิจ ราคาของการให้บริการ ความใหม่ของธุรกิจ

2.1 เงินลงทุน ที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก หาผู้ร่วมลงทุนไม่ได้ รวมถึงไม่ทราบถึงระยะเวลาในการคืนทุน

2.2 สถานที่ ต้องคำนึงถึงทำเลที่ดี เดินทางสะดวกสบาย ความปลอดภัย ในการมาใช้บริการ แต่ถ้าทำเลที่ดีราคาของที่ดินก็จะสูงตามไปด้วย และอีกหนึ่งปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงคือ ขนาดของสโมสรต้องมีขนาดเท่าใดถึงจะเหมาะสม

2.3 ค่าบริการ ค่าบริการที่ไม่เหมาะสมจะส่งผลให้มีผู้มาใช้บริการน้อย ทำให้ธุรกิจไม่ประสบความสำเร็จ

2.4 ธุรกิจใหม่ ไม่มีตัวอย่างธุรกิจในประเทศไทยให้ศึกษา ไม่มีความชัดเจนและแนวทางต้นแบบ

2.5 บุคลากร ต้องคำนึงถึงบุคคลที่จะเข้ามาทำงานในธุรกิจ ต้องมีจิตใจ อ่อนโยน ใจเย็น มีความละเอียดอ่อน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลงานวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย” เป็นการศึกษาหารูปแบบการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มีประเด็น สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิจัยทำให้ได้แนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยมี 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ แนวทางการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย คือ ผู้สูงอายุ และ สโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ

ปัจจัยผู้สูงอายุ คือ ต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ทั้งร่างกายและจิตใจ รวมถึงเข้าใจปัญหาต่างๆของผู้สูงอายุและสามารถหาทางแนวแก้ปัญหามาเพื่อตอบสนองปัญหาเหล่านี้

ปัจจัยสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ โดยต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ และ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดตั้งสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ โดยวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ เพื่อต้องการสร้างความสุขให้ผู้สูงอายุ ต้องการให้ผู้สูงอายุใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และยังสามารถส่งเสริมให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าคุณค่า แต่ขณะเดียวกันต้องศึกษาและเตรียมรับมือกับปัญหาและอุปสรรคที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ กล่าวคือ ปัญหาด้านสถานที่ตั้ง ทำเล ปัญหาการเงินลงทุน ปัญหาด้านบุคลากร ในการคัดสรรคนที่จะเข้าร่วมงาน และเนื่องจากสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ เป็นธุรกิจใหม่ในประเทศไทยจึงมีทั้งโอกาสและความเสี่ยงในธุรกิจนี้

จากผลการวิจัยได้ค้นพบว่าสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุเป็นธุรกิจใหม่ในประเทศไทยเป็นธุรกิจที่จัดตั้งเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุในด้านต่างๆ โดยสามารถอ้างอิงถึงแนวคิดบางประการของความต้องการของผู้สูงอายุ การมีชีวิตร่วมในชุมชน ได้โอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ปรับตนเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และความต้องการที่จะลดการพึ่งพาคนอื่น คือ ต้องการพึ่งตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม

โดยยังมีความสัมพันธ์กับทฤษฎีด้านจิตวิทยาสังคม ที่ประกอบด้วยทฤษฎีการถดถอย ทฤษฎีการทำกิจกรรม ทฤษฎีความต่อเนื่อง และ ทฤษฎีพัฒนาการ

ทฤษฎีการถดถอย และทฤษฎีการทำกิจกรรม ผู้สูงอายุจะค่อยๆ ถดถอยออกจากสังคม ออกจากกลุ่มผู้สูงอายุด้วยกัน เพื่อต้องการลดความกดดันบางประการ ซึ่งการจัดตั้งสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีสังคมโดยผ่านการทำกิจกรรม ซึ่งทั้งสองประการนี้จะช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข รู้สึกว่าคุณค่า มีประโยชน์

ทฤษฎีความต่อเนื่อง และ ทฤษฎีพัฒนาการ คือ ผู้สูงอายุจะได้ทำในสิ่งที่เคยทำมาก่อน หรือสิ่งที่คุ้นเคย โดยจะต้องส่งเสริมผู้สูงอายุจะมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เข้ากับสังคมได้

การนำไปใช้และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย” เป็นการศึกษาหารูปแบบการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ความเป็นไปได้ในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลวที่ต้องทราบในการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้แบ่ง ปัจจัยของการทำสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เป็น 2 ปัจจัยคือ ผู้สูงอายุ และ สโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

การที่จะเริ่มทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย สิ่งที่ต้องคำนึงถึง เป็นอันดับแรกคือ ต้องศึกษาและทราบถึงความต้องการของผู้สูงอายุ โดยลักษณะธุรกิจจะต้องยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของผู้สูงอายุที่ต่างกัน โดยต้องคำนึงถึงความต้องการพื้นฐาน และ ความต้องการพิเศษที่แตกต่างกันในแต่ละผู้สูงอายุ เพราะการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับ ผู้สูงอายุในประเทศไทยโดยไม่ได้คำนึงถึงความต้องการของผู้สูงอายุ ผลกระทบคือธุรกิจก็ไม่สามารถอยู่รอดได้

ความเป็นไปได้ในการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยมี โอกาสประสบความสำเร็จมาก เพราะลักษณะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ความคิดของผู้สูงอายุที่ เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผู้สูงอายุเหล่านี้ไม่อยากเป็นภาระ อยากมีคุณค่า ไม่ใช่ชั่งนั่งอยู่บ้าน ใช้ชีวิตจำเจ น่าเบื่อไปในแต่ละวัน สังคมไทยในปัจจุบันก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ จำนวนผู้สูงอายุมากขึ้นทุกวัน ผู้สูงอายุเหล่านี้มีกำลังซื้อ มีเงินออมเก็บให้ตัวเอง พวกเขาเหล่านี้อยากมีความสุขทดแทนช่วงเวลาที่ผ่านมาที่มัวแต่ทำงานเพื่อเก็บเงินไว้ในตอนนี้ ดังนั้นการมีธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุใน ประเทศไทยจึงเป็นเหมือนสิ่งที่สร้างความสุข สร้างสังคม ให้กับผู้สูงอายุเหล่านี้

ธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย นับว่าเป็นธุรกิจใหม่ในประเทศไทย ทำให้มีความเสี่ยงมากในการจะเริ่มธุรกิจ ปัญหาเงินลงทุนเพราะไม่สามารถคาดคะเนได้ว่า จะต้องใช้เงินลงทุนมากขนาดไหน และนานเท่าไรหรือกว่าจะคืนทุน และอีกปัญหาหนึ่งคือ สถานที่ตั้ง เพราะแนวความคิดการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ต้องการรวบรวมกิจกรรม ต่างๆมาไว้ ณ ที่นี้ เป็นที่ที่ผู้สูงอายุมาใช้เวลาทำกิจกรรม มาใช้เวลาร่วมกัน พบปะเพื่อนใหม่ คลาย ความเหงา ได้ทำในสิ่งที่ต้องการ หรือสิ่งไม่เคยมีโอกาสได้ทำ ดังนั้นสถานที่ตั้งเป็นสิ่งสำคัญมาก ไม่ ว่าจะเป็นทำเลที่เดินมาสะดวก เพราะผู้สูงอายุบางท่านขับรถ บางท่านมาทางรถสาธารณะ ถ้าหากว่า สถานที่ตั้งไม่สะดวกเดินทางลำบาก อาจจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานที่ไม่ได้ตามเป้าหมาย และอีก หนึ่งปัจจัยคือค่าบริการ ควรเป็นค่าบริการที่สมเหตุสมผล โดยผู้สูงอายุจะต้องพอใจที่จะจ่ายอย่างเต็ม ใจ เพราะถ้ามีอัตราค่าบริการที่สูงมากอาจทำให้จำนวนลูกค้าน้อยลง

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มีความน่าสนใจที่จะลงทุน เพราะตลาดที่ยังเป็น Blue ocean ผู้แข่งขันน้อย มีความได้เปรียบในการก้าวเข้ามาลงทุนในธุรกิจนี้ ในขณะที่กลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุมีจำนวนมากและกำลังจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลจากที่เห็นได้จากสถิติต่างๆ หรืองานวิจัยต่างๆ ตลาดมีความใหม่ และตลาดกว้าง ทำให้มีโอกาสในทางธุรกิจสูงมาก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ประเด็นในการวิจัยถ้าหากจะเข้ามาศึกษาและลงทุนในธุรกิจนี้ การวิจัยในอนาคตควรศึกษาโครงสร้างของตัวแปรอื่นๆ นอกจากตัวแปรทางด้านความต้องการและปัญหาของผู้สูงอายุ โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อเข้ามาช่วยในการศึกษาปัจจัยอื่น ทั้งพฤติกรรม ทักษะ ความพึงพอใจในปัจจัยต่างๆ ของผู้สูงอายุในด้านต่างๆ และในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเชิงลึกถึงความต้องการและปัญหาของผู้สูงอายุ หรือ การนำเอาความต้องการที่ได้จากผลการวิจัยในครั้งนี้ไปขยายผลเพื่อให้ได้ถึงความต้องการที่แท้จริง เพื่อจะนำไปพัฒนา ปรับปรุง หรือต่อยอดก่อนลงมือเริ่มธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย การนำเอาแนวทางการจัดตั้งทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ไปศึกษาเชิงลึกถึงปัจจัยอื่นๆ อีก เพื่อพัฒนาแนวทางหรือรูปแบบการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เพื่อให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนในอนาคต หรือการนำเอาปัจจัยใหญ่ๆ ที่ได้จากแนวทางการจัดตั้งทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยไปศึกษาต่อในการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง หรือข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

บรรณานุกรม

กฤษฎา พรหมเวศ. ผู้สูงอายุกับปัญหาสังคมไทยที่ควรเร่งแก้ไข [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก

: <http://central.opp.go.th/center/index.php/ct-menu-item-32/10-blog/63-article9>

[24 มกราคม 2556]

เจียรนัย ทรงชัยกุล. การดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าของผู้สูงอายุ [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

http://www.stou.ac.th/stoukc/elder/main1_4.html [24 มกราคม 2556]

เจียรนัย ทรงชัยกุล. รายงานการวิจัยเรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในสังคมไทย ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.

จมนันท์ แก้วอินตะ. การนำแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ.2552 ไปปฏิบัติ : กรณีศึกษา อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะพัฒนาศึกษาและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2554.

ฉันทนา กาญจนพันธ์. ความสัมพันธ์ระหว่างการร่วมกิจกรรมกับอัตมโนทัศน์ของผู้สูงอายุ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,2530.

นงลักษณ์ บุญไทย. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้สูงอายุและความสัมพันธ์กับปัจจัยอื่นๆ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาอนามัยครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.

บรรลุ ศิริพานิช. คู่มือผู้สูงอายุ ฉบับสมบูรณ์ พิมพ์ครั้งที่ 16 กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2544.

บังอร ธรรมศิริ. ผู้สูงอายุในสังคมไทย. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต วิชาเอกพัฒนาศาสตร์และสังคม สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2549.

ประชากรโลก .๒๕๔๗ประเทศไทย :สำนักงานสถิติแห่งชาติ [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

http://service.nso.go.th/nso/data/02/wld_pop47.html [30 มกราคม 2556]

บรรณานุกรม (ต่อ)

ประเสริฐ ประสมรักษ์. สถานการณ์ผู้สูงอายุ.[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

http://commed1.md.kku.ac.th/site_data/myort2_78/29/SUMMER2012/Elderly1.pdf

[30 มกราคม 2556]

ปรีชา กิจโมกข์ การเกษียณอายุสิ่งที่ทุกคนต้องเผชิญแห่งชาติ .[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

http://www.tsi-thailand.org/index.php?option=com_content&task=view&id=1308&Itemid=0 [30 มกราคม 2556]

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ, 2546

ปัทมา ว่าพัฒน์วงศ์ และ ปราโมทย์ ประสาทกุล. ประชากรไทยในอนาคตแห่งชาติ [ออนไลน์]

เข้าถึงได้จาก :<http://www.ipsr.mahidol.ac.th/IPSR/AnnualConference/ConferenceII/Article/Article02.htm> [30 มกราคม 2556]

เปลี่ยนนิยามผู้สูงอายุจาก 60 เป็น 70 ปี มีผลต่อเศรษฐกิจ 10 ปีข้างหน้า. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<http://www.thainews70.com/news/news-health/view.php?topic=14> [24 มกราคม 2556]

แผนนโยบายด้านผู้สูงอายุ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : http://oppo.opp.go.th/info/policy_plan1.htm

[30 มกราคม 2556]

ฝน แสงสิงแก้ว. ข้อคิดบางประการในเรื่องสุขภาพจิตผู้สูงอายุ:กรุงเทพฯ . โรงพิมพ์บ้านบางแค ,2526.

พรทิพย์ เกษุรานนท์ .การสร้างความสุขในผู้สูงอายุ [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

http://www.stou.ac.th/stoukc/elder/main1_9.html [24 มกราคม 2556]

มณฑิรา เขียวยิ่งและคณะ. ความคาดหวังและความเป็นจริงในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุจาก

ครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย .วิทยานิพนธ์ .มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.

มนสิการ กาญจนะจิตรรา. การปรับตัวของธุรกิจญี่ปุ่น ในยุคสังคมผู้สูงอายุ [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<http://www2.ipsr.mahidol.ac.th/newsletter/index.php/2012-11-08-03-49-15/mnu-vol133-no5/90-vol133-no5/129-vol133-no5-issue07> [24 มกราคม 2556]

ยุทธนา มหาวงษ์. ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสถานรับเลี้ยงเด็ก. คั่นคว้ออิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. 2553

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เยาวลักษณ์ วงษ์ประภารัตน์. การศึกษาระบบเสริมสร้างสุขภาวะสู่แนวทางการพัฒนาของกลุ่มผู้สูงอายุบ้านสันทรายหลวง อ.เชียงใหม่. สันทราย จ.เชียงใหม่. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2554.
- เล็ก สมบัติ. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการภาวะการดูแลผู้สูงอายุของครอบครัวในปัจจุบัน [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.tu.ac.th/org/socadm/gallery/ภาวะการดูแลผู้สูงอายุในครอบครัว.pdf> [24 มกราคม 2556]
- ฤตินันท์ นันทธีโร. บทบาทของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเขตเทศบาลเมืองสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนามหาบัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.
- วชิราภรณ์ เอี่ยมวิไล. ความเป็นได้ของธุรกิจสถานรับเลี้ยงเด็ก ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2549.
- วฤตดา วรอาคม. 5อินไซต์เปลี่ยนแนวการตลาด เจาะผู้บริหาร โภควัย 50+ [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : http://www.bangkokbiznews.com/home/details/business/ceo-blogs/varidda_v/20130805/521088/5อินไซต์เปลี่ยนแนวการตลาด-เจาะผู้บริหาร-50+.html [24 มกราคม 2556]
- วันชัย ชูประดิษฐ์. การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลลำทับ อำเภอลำทับ จ.กระบี่. ศักดิ์ว่าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2555.
- ศรีทับทิม (รัตนโกศล) พานิชพันธ์. บริการสังคมกับผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : คุรุปริทัศน์ (ฉบับพิเศษ), 2546.
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. สวัสดิการผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ศิริวรรณ ศิริบุญ และ ชเนตติ มลิินทางกูร. ผู้สูงอายุ [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : http://www.cps.chula.ac.th/cps/research_division/article_ageing/ageing_001.html [24 มกราคม 2556]

บรรณานุกรม (ต่อ)

สถานีพัฒนาสังคมทศวรรษหน้า ๒ การเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุก้าวสู่ . [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<http://www.naewna.com/lady/columnist/6302> [24 มกราคม 2556]

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. สังคมวิทยาชุมชน: หลักการศึกษา วิเคราะห์และปฏิบัติงานชุมชน.

ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2537.

สำนักงานวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน รายงานการประชุมโครงการประชุมวิชาการ. (สพช.)

บริการปฐมภูมิ เรื่อง การพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร ,2552.

สิรินทร ฉันทศิริกาญจน,พญ. หลักการ 11 ข้อในการดูแลผู้สูงอายุ [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก

: http://www.elib-online.com/doctors/general_senile1.html [30 มกราคม 2556]

สุรกุล เจนอบรม. วิทยาการผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2534.

Mark Nelson .Elderly lunch clubs [online] Available :

<http://remark.uk.com/community/what%20we%20do/elderly%20lunch%20clubs>

[24 January 2014]

WIKIPEDIA. [online] Available : <http://th.wikipedia.org> [24 January 2556]

W3dictionary [online] Available : <http://th.w3dictionary.org/> [24 January 2556]

ภาคผนวก

ภาคผนวก
แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ผู้สูงอายุ 3 ท่าน และ ผู้ประกอบธุรกิจรับฝากเลี้ยงเด็ก ในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร
และปริมณฑล เกี่ยวกับธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

แนวคำถาม

1. การรับรู้ปัญหาของผู้สูงอายุ
2. ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาของผู้สูงอายุ
3. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุ
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ
5. ประเด็นในมุมมองของการทำธุรกิจสโมสร (Club) สำหรับผู้สูงอายุ